

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. **ศบข.แนวทางสู่ความสำเร็จในชีวิตด้วย**
 การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: อักษรไทยการพิมพ์, 2528.
- _____. **ศบข.สรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภท**
บุคคลภายนอก ปีการศึกษา 2528. (อัดสำเนา)
- _____. **คู่มือนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพมหานคร:**
โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. **นโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร:**
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, มปป.
- _____. **สถิติการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง. กรุงเทพ**
มหานคร: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก, 2534.
- _____. **อดีตสู่ปัจจุบัน: การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง.**
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก,
2534.
- _____. **คู่มือกิจกรรมการพบกลุ่ม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน**
ประเภทบุคคลภายนอก, 2527.
- _____. **การศึกษาตลอดชีวิต รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 5.**
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.
- _____. **สรุปผลการประชุมสัมมนาการใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ**
พุทธศักราช 2530. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ศนอ.), ศูนย์. **รายงานการประเมิน**
ผลการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก. อุบลราชธานี:
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2528.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. **การบริหารกิจการนักเรียน .ภาควิชาบริหารการศึกษา**
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

- โกวิท ประวาลพฤกษ์. คุณประโยชน์การศึกษาไทย. เอกสารประกอบการบรรยาย
เรื่อง การประเมินผลกระทบบของโครงการ วันที่ 25 มีนาคม 2529.
ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน (อัสลำเนา)
- จามรรัตน์ เปรมปราโมทย์. องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักศึกษาประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน
เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทาลัยศิลปากร, 2529.
- จุฬารัตน์ ยุวปรีชาและประภากร ศรีคำ. การศึกษานอกโรงเรียนกับปัญหาการสอบเทียบ
วารสารครุศาสตร์. (มกราคม-มิถุนายน 2533) : 67-79
- ชลทิษฐ์ เอี่ยมสำอางค์. การประเมินผลกระทบบของโครงการการศึกษานอกโรงเรียน
ที่มีต่อประชาชนในชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต มหาวิทาลัยศรี
นครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. องค์ประกอบที่จูงใจการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสาย
สามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนด้วยตนเอง ในกรุงเทพมหานคร. วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- พนพงษ์ บุญจิตราตุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์
กรุงเทพ, 2528.
- _____ . กิจกรรมนักเรียน. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 2 .
กรุงเทพมหานคร: สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2518.
- _____ . การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. (อัสลำเนา)
- นัดดา หิรัญศรีศรี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์อักษร,
2528.
- ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ. พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฉลองครบรอบหกสิบปีของกระทรวง
ศึกษาธิการ 1 เมษายน 2495. มปท, มปป.

ประคอง กรรณสูต. **สถิติประยุกต์สำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

_____. **สถิติเพื่อวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2525.

ปาน กิมปี. กิจกรรมการพบกลุ่ม การศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก.

วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 21(สิงหาคม-กันยายน 2527): 20-23.

แผนงานและวิจัย, กอง, กรมการศึกษานอกโรงเรียน. **หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน**.

กรุงเทพมหานคร : 2530. (อัดสำเนา)

พนัส หันนาคินทร์. **การมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิษณุเรศ, 2524.

_____. **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2513.

ไพฑูริย์ ลินลารัตน์. **โรงเรียนสาธิต จุดมุ่งหมาย บทบาทและทิศทาง. สาธิตศึกษา**

เอกสารทางวิชาการและครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร, 2531.

ภิญโญ สาคร. **หลักบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2514.

_____. **หลักการการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา, 2516.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. **สถิติการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย 2535**. กรุงเทพมหานคร : 2535.

มัทธนา สุตประเสริฐ. **แนวทางการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ**

ระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีเรียนด้วยตนเองในทัศนะของผู้บริหารหน่วยจัด

การศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก. **วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต**

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

"ระบบการสอบเทียบไม่ได้ก่อปัญหา: ขึ้นทางออกให้ทบวงฯ โรงเรียนมัธยมฯ." **ไทยรัฐ**

(1 มิถุนายน 2531): 9.

วรินทรา วัชรสิงห์. **การบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษา**

ศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

"วิธีการสอบเทียบใหม่ไม่มีรอบไม่มีรุ่น ไม่ต้องจบประถมก็สอบเทียบ ม.6 ได้ทุกเดือน."

เดลินิวส์ (12 มิถุนายน 2532): 9.

วิจิตร ศรีสอาน. การบริหารโรงเรียน. วารสารการศึกษา. (มิถุนายน-กันยายน)
2514: 97.

____. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนสาธิต. ศูนย์ศึกษา. ฉบับที่ 4 (พฤศจิกายน 2511)
16-19.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภท
บุคคลภายนอก. กรุงเทพมหานคร : 2527.

____. การวางแผนการศึกษาในรายงานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ 2513.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

____. รายงานการศึกษากรมวิสามัญศึกษา ประจำปี 2514. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา, 2525.

____. รายงานของกรมวิสามัญศึกษา ประจำปี 2505. มปท, มปป.

____. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการสอบเทียบความรู้ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสิทธิบางอย่าง พ.ศ. 2501. มปท, มปป.
(อัดสำเนา)

____. ระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ.
мпท, มปป. (อัดสำเนา)

____. รายงานการศึกษา 2475-2507. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507.

สมพร สุกัญญ์. จิตวิทยาการปกครองนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, 2525.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิคม ตั้งคะนิพน. การประเมินผลกระทบ. วารสารการ
ศึกษาแห่งชาติ. 20(1): (ตุลาคม-พฤศจิกายน) 41-46.

สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรงเรียน. ระเบียบโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน พ.ศ. 2532. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์บพิธการพิมพ์, 2534.

____. ระเบียบโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ว่าด้วยการ
ปฏิบัติตนของนักเรียน พ.ศ. 2532. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บพิธการพิมพ์,
2534.

สาโรช บัวศรี. แนวคิดในการบริหารการศึกษา. **โครงการพัฒนาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์, 2510.

_____. **โรงเรียนสาธิตคืออะไร**. วิทยากรย. (มกราคม 2510).

สุนทร สุนันท์ชัย. **การศึกษานอกโรงเรียน เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์, 2529.

สุนจน์ เขียวขลุ. **ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ประจำกลุ่มและนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของอาจารย์ประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สุนัตรา สุภาพ. **ปัญหาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

แสงจันทร์ อินทนนท์. **รายงานการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในส่วนกลาง พ.ศ. 2528**. กรุงเทพมหานคร : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2528.
(อัดสำเนา)

หรรษา นาวายนต์. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาประเภทบุคคลภายนอกที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.

เอกชัย กี่สูบพันธ์. **QCC การควบคุมคุณภาพโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองการพิมพ์, 2528.

_____. **การบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสารการพิมพ์, 2527.

_____. **หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร : อนงค์กิจการพิมพ์, 2526.

อุดม เขยกิจวงศ์. **ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์, 2529.

ภาษาอังกฤษ

Faber, C.F. and G.F. Chearon. **Elementary School Administration**.

New York: Holt, Rinehart and Winston; Inc, 1970.

Good G.V. Dictionary of Education. New York: Mc Graw-Hill, 1975.

Howard, Eugene R. and John M. Jaukins. Improving Discipline
in The Secondary School, 1972.

Miller, V. The Public Administration of American School.
New York: The Macmillan Company, 1965.

Taylor, Joy. Organizing and Integrating the First School Day.
London: George Allen and Unwin (Publishers) Ltd, 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สูตรสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ

$$\text{สูตรค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ใช้สูตรดังนี้ (อ้างใน ประคอง กรรณสูต, 2528)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N หมายถึง จำนวนความคิดเห็นทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
ใช้สูตรดังนี้ (อ้างใน ประคอง กรรณสูต, 2528)

$$\text{สูตร} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

$\sum X^2$ หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนน N จำนวน

N หมายถึง จำนวนความคิดเห็นทั้งหมด

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ดร.สุรกุล เจนอบรม อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมล้ำอังกค์ ผู้อำนวยการ อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. รองศาสตราจารย์ดร.ชูเกียรติ ลิสุวรรณ รองคณบดี ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะศึกษาศาสตร์
อดีตหัวหน้าภาควิชาส่งเสริมการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
ข้าราชการ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ จังหวัดลำปาง
4. ดร.สุทัศน์ พิบูลย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. ดร. สุชิน เพ็ชรรักษ์ อดีตนักวิชาการศึกษา กองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน
6. ดร. สมคิด พรหมจ้อย เจ้าหน้าที่ทะเบียนและวัดผล โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
7. อาจารย์สไบโชค พูลนวม

รายนามผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา

1. อาจารย์สุนทร สุนันท์ชัย
ผู้อำนวยการพิเศษ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
อดีตรองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. ดร.กมล สุตประเสริฐ
ผู้อำนวยการพิเศษ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
อดีต ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
3. ดร.วิชัย ต้นศิริ
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
อดีตรองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
4. ดร.เซ็น แก้วยศ
รองอธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
5. ดร.ทองอยู่ แก้วไทรอะ
รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
6. ดร.บุญลือ ทองอยู่
ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ นโยบายและแผนงาน สำนักปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ
7. ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อดีตอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. ดร.ยุพา วีระไวทยะ
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิทร สุมาหิโต
คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
10. รองศาสตราจารย์ ดร.ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก ข

จดหมายขอความร่วมมือ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

3 เมษายน 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

เนื่องด้วย น.ส.จินตนา อินทร์พรหม นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการ
ศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลกระทบของการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำแบบ
สอบถามมาทดสอบกับผู้บริหารและอาจารย์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสาธิต
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จินตนา
อินทร์พรหม ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

3 พฤษภาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน

เนื่องด้วย น.ส.จินตนา อินทร์พรหม นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการ
ศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลกระทบของการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตน์อุบล
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยขอเรียน
สัมภาษณ์ท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จินตนา
อินทร์พรหม ได้เข้าพบและเรียนสัมภาษณ์ท่านดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

3 พฤษภาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน

เนื่องด้วย น.ส.จินตนา อินทร์พรหม นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการ
ศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลกระทบของการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตน์อุบล
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำแบบ
สอบถามมาสำรวจกับผู้บริหารและอาจารย์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จินตนา
อินทร์พรหม ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แบบสอบถามผลกระทบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนลาติต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงพิเศษ

1. แบบสอบถามนี้สำหรับ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2535
2. คำตอบหรือข้อมูลผลกระทบที่ตรงตามสภาพความเป็นจริง เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งต่อการหาข้อสรุปในทางวิชาการครั้งนี้ ข้อสรุปจากวิจัยครั้งนี้จะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ได้จากท่านเป็นสำคัญ
ดังนั้น

.....ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดสละเวลาอันมีค่ายิ่งของท่าน
สัก 25- 30 นาที เพื่อการตอบแบบสอบถามครั้งนี้.....

แบบสอบถาม

เรื่อง ผลกระทบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร คือโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์หาข้อสรุปในระดับภาพรวม เพื่อประโยชน์ในการในการจัดการศึกษาในโอกาสต่อไป คำตอบจากท่าน จะใช้ เพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน ต่อการปฏิบัติงานและสถานภาพทางหน้าที่ราชการหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด
2. ขอความกรุณาจากท่านได้พิจารณารายละเอียดของรายการ แต่ละข้อแล้วตัดสินใจตอบให้ตรงตามสภาพที่เป็นจริงหรือตรงตามการรับรู้ ตรงตามความรู้สึกของท่านมากที่สุด
3. แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ผู้สอน
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลกระทบของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานและสถานภาพทางหน้าที่ราชการของท่านแต่ประการใด
5. แบบสอบถามทั้งหมดมี 12 หน้า
6. วิธีเรียนด้วยตนเอง หมายถึง การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ รูปแบบ หนึ่งของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้ศึกษาหา ความรู้ด้วยตนเอง จากแบบเรียน ตำรา หนังสือ ฯ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาใน หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิต แล้วเข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน เมื่อสอบผ่านหมวดวิชาครบตาม โครงสร้างของหลักสูตรแล้ว จึงเป็นผู้ที่จบหลักสูตรและรับใบประกาศนียบัตรของ กระทรวงศึกษาธิการ วิธีเรียนด้วยตนเองนี้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งการจัดใน รูปแบบนี้มักนิยมเรียกว่า "สอบเทียบ"

ขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและผลการวิจัยจะนำไป ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาต่อไป

จินตนา อินทร์พรหม
 นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ผลกระทบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้และขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] ต่ำกว่า 31 ปี

[] 31- 40 ปี

[] 41- 50 ปี

[] 51- 60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

[] ต่ำกว่าปริญญาตรี

[] ปริญญาตรี

[] ปริญญาโท

[] ปริญญาเอก

สำหรับผู้วิจัย

1 2 3

--	--	--

[] 4

[] 5

[] 6

4. ระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย [] 7
- [] ต่ำกว่า 5 ปี
- [] 5 - 10 ปี
- [] 11 - 15 ปี
- [] 16 - 20 ปี
- [] 21 ปีขึ้นไป
-
5. ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง [] 8
- [] ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่
- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายบริหาร
- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวางแผน
- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียน
- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายอื่น
(โปรดระบุ).....
- [] อาจารย์ผู้สอน
-
6. ท่านเคยปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำกลุ่ม (อาจารย์ผู้สอน) ในหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก (โรงเรียนมัธยมที่เป็นหน่วยจัด) [] 9
- [] ไม่เคย
- [] เคย

7. การติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วิธีเรียนด้วยตนเอง ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร [] 10
- [] ไม่เคยติดต่อประสานงาน [] 11
- [] เคยติดต่อประสานงาน สถานที่ที่เคยติดต่อ..... [] 12
- (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียนประเภทบุคคล [] 13
ภายนอก(โรงเรียนมัธยมที่เป็นหน่วยจัด)
- () ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร [] 14

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้เป็นการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดการศึกษาวิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้สมัครวิธีเรียนด้วยตนเองควบคู่ไปกับการเรียนในโรงเรียนสาธิตและนักเรียนบางส่วนสามารถผ่านหลักสูตรดังกล่าวแล้ว เมื่อนักเรียนสามารถสอบผ่านหลักสูตรดังกล่าวแล้วยังคงศึกษาอยู่ในสถานศึกษาเดิมหรือไปศึกษาต่อรวมทั้งนักเรียนอีกส่วนหนึ่งที่สมัครสอบแล้วยังไม่สามารถผ่าน วิธีเรียนด้วยตนเอง ก่อให้เกิดผลและเป็นเหตุ หรือกระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดแผนการเรียน ด้านการเรียน ด้านการปกครองและด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในด้านดีและด้านไม่ดีหรือไม่อย่างไร โดยมีเกณฑ์การตอบคำถามดังนี้

ระดับสภาพที่พบในด้านดี,ด้านดีมาก หมายถึง นักเรียนที่สะสมหมวดวิชาอยู่หรือสอบผ่าน วิธีเรียนด้วยตนเองแล้ว ผลที่เกิดขึ้นหรือสภาพที่พบเป็นผลในลักษณะที่ดี มีลักษณะไปในทางด้านบวกได้แก่ ดี,ดีมาก,ดีกว่า ดีขึ้น, มาก, มากขึ้น, เพิ่ม, เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ระดับสภาพที่ไม่พบ หมายถึง นักเรียนที่สะสมหมวดวิชาอยู่หรือสอบผ่าน วิธีเรียนด้วยตนเองแล้ว ผลที่เกิดขึ้นไม่ว่ามีผลกระทบใด ๆ เกิดขึ้นหรือไม่ก่อให้เกิดสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นในด้านดีและไม่ดี

ระดับสภาพที่พบในด้านไม่ดี, หมายถึง นักเรียนที่สะสมหมวดวิชาอยู่หรือสอบผ่าน วิธีเรียนด้วยตนเองแล้ว ผลที่เกิดขึ้นหรือสภาพที่พบเป็นผลในลักษณะที่ไม่ดี มีลักษณะไปในทางด้านลบ มีสภาพที่แย่งลงไปจากเดิม ได้แก่ ลดลง, น้อยลง, แย่ลง, ไม่ดี เป็นต้น

โดยมีระดับคะแนนดังนี้

- ระดับคะแนน 2 หมายถึง สภาพที่พบ ดีที่สุด/ดีมาก/ดีกว่า/ดีขึ้น/เพิ่มขึ้น/ฯลฯ มีสภาพ
ในด้านบวก ในระดับดี
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง สภาพที่พบ ดี/ เพิ่ม/มาก/ฯลฯ มีสภาพในด้านบวกในระดับ
ปานกลาง
- ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่เกิดสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
- ระดับคะแนน-1 หมายถึง สภาพที่พบไม่ดี/แย่ง/ลดลง/น้อยลง ฯลฯ มีสภาพในด้าน
ลบในระดับปานกลาง
- ระดับคะแนน-2 หมายถึง สภาพที่พบ ไม่ดีที่สุด/ไม่ดีมาก/ค่อนข้างไม่ดี/ฯลฯ มีสภาพ
ในด้านลบ ในระดับดี

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ ทำข้อความนั้นให้ตรงตามสภาพจริงหรือ
ตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงความคิดเห็นเดียว
ตัวอย่าง

สถานการณ์	ในด้านบวก			ในด้านลบ		สำหรับผู้วิจัย
	มาก	ปานกลาง	ไม่พบ	ปานกลาง	มาก	
สถานการณ์จัดการศึกษาในโรงเรียน	2	1	0	-1	-2	
การสนใจในการทำกิจกรรม			✓			

จากตัวอย่าง ตอบ 0 ไม่พบ แสดงว่า ผู้ตอบมีความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนที่ผ่านการ
ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิถีเรียนด้วยตนเอง ในด้านการสนใจในการ
ทำกิจกรรม ไม่พบว่ามีผลกระทบใด ๆ เกิดขึ้นหรือไม่พบว่ามีสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อที่	สภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน	ในด้านบวก			ในด้านลบ		สำหรับผู้วิจัย
		มาก 2	ปาน กลาง 1	ไม่พบ 0	ปาน กลาง -1	มาก -2	
8.	การปรับแผนการเรียนหรือโปรแกรม การเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในแต่ละภาคเรียน.....[] 22
9.	การปรับแผนการเรียนหรือโปรแกรม การเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละภาคเรียน.....[] 23
10.	การสำรวจชั้นเรียนหรือกำหนดแผน การเรียนล่วงหน้าในแต่ละปีการศึกษา[] 24
11.	การจัดแผนการเรียนล่วงหน้า.....[] 25
12.	การคำนวณจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน ในแต่ละระดับชั้นแต่ละภาคเรียน.....[] 26
13.	การจัดตารางเรียนของนักเรียน.....[] 27
14.	การจัดเวลาสอนของครู.....[] 28

ข้อเสนอนี้

ข้อที่	สถานการณ์จัดการศึกษาในโรงเรียน	ในด้านบวก			ในด้านลบ		สำหรับผู้วิจัย
		มาก 2	ปานกลาง 1	ไม่พบ 0	ปานกลาง -1	มาก -2	
12.	การรู้จักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการเรียน.....[] 40
13.	ความเอาใจใส่ในการทดสอบวิชาต่างๆ.....[] 41

ข้อเสนอนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่	สถานการณ์จัดการศึกษาในโรงเรียน	ในด้านบวก			ในด้านลบ		สำหรับผู้วิจัย
		มาก 2	ปานกลาง 1	ไม่พบ 0	ปานกลาง -1	มาก -2	
9.	การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน.. [] 65
10.	การให้ความร่วมมือและความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยดีทุกครั้ง.. [] 70
11.	การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและหมู่คณะ..... [] 71

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา

1. ท่านคิดว่าสภาพการณ์การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนของโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียน การเรียน ด้านการปกครองและด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
บทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา

ในการเสนอบทสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษานี้ ผู้วิจัยมิได้เสนอเรียงตามลำดับ ดังปรากฏอยู่ในรายนามของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาแต่อย่างใด โดยมีรายละเอียดของบทสัมภาษณ์ดังนี้

สภาพการณ์การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง
ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

เด็กนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเด็กนักเรียนในระบบโรงเรียนมาสอบเทียบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการสอบเทียบเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อยู่นอกระบบเป็นหลัก ฉะนั้นข้อสอบต่าง ๆ ก็ถือคนนอกระบบเป็นหลักในการสอบ เมื่อนักเรียนในระบบโรงเรียนมาสอบก็อ้างถึงสิทธิในการสอบเช่นกัน

ในภาคปฏิบัติแล้วทำให้เกิดสภาพที่ไม่พึงประสงค์คือที่ว่า นักเรียนที่อยู่มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สอบได้แล้วก็ออกไปทำให้ห้องเรียนว่าง นอกจากนี้ยังเกิดสภาพการณ์ในเรื่องวุฒิภาวะ เนื่องจากนักเรียนที่เก่งสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ จะมีวุฒิภาวะที่สูงหรือไม่ั้น ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งเรายังไม่มีข้อมูลวิจัยยืนยันว่าอ่อนไปหรือพอหรือไม่ เพราะอายุก็เป็นเรื่องหนึ่ง ความพร้อมเรื่องหนึ่ง เช่น บางคนมีอายุน้อยแต่อาจมีวุฒิภาวะสูงก็ได้ แต่ประเด็นที่สำคัญของผมคือ นักเรียนที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นเด็กที่มีหลายระดับ 1.0 หรือระดับสมอง เราควรที่จะใช้โอกาสเวลาภายใน 3 ปี ให้เป็นประโยชน์ที่สุดในการพัฒนาความสามารถ แทนที่จะให้เรียนเร็ว หรือผ่าน ๆ ไป แบบเข้าใจเนื้อหาสาระพอผ่านไป และเข้ามหาวิทยาลัย จริง ๆ แล้วควรให้นักเรียนได้เรียนในระยะเวลา 3 ปีเต็ม แต่ให้มีความแน่นลึกซึ่งคือหมายความว่า ยกคุณภาพให้สูงขึ้นอีก เช่น ในประเทศอังกฤษ ก่อนเข้ามหาวิทยาลัยก็จะมีคนที่เรียนจบหลักสูตรปกติกับหลักสูตรเกียรตินิยม หลักสูตรพิเศษ ซึ่งเรียนวิทยาศาสตร์ คำนวณให้สูงขึ้น อาจถึงขนาดระดับ ปี 1 ของในมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยก็จะมีหลักสูตรปริญญาสำหรับบุคคลทั่วไปที่เรียกว่า General Degree และหลักสูตรพิเศษสำหรับบุคคลพิเศษ

เพราะฉะนั้นคนที่จบหลักสูตร General Degree ของประเทศอังกฤษก็มักจะต้องจบมัธยมศึกษาตอนปลายในวิชาหลักในระดับเกียรตินิยม และนั่นวิธีนี้จะเป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนของเราที่เรียนเก่ง มีความสามารถ ได้ใช้ความสามารถอย่างถูกวิธี ไม่ใช่เน้นเรื่องความรวดเร็ว แต่เน้นในเรื่องมันสมองได้เต็มที่ การพัฒนามันสมองให้เต็มที่ โดยอาจจะเพิ่มเติมเนื้อหาสาระหรือขบวนการให้เข้มข้นขึ้น ซึ่งอันนี้คิดว่า การพัฒนาของเราจะเป็นไปในแนวทางนั้นมากกว่า แทนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนเร็ว

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน 3 ปี หรือเรียนเร็วจบภายใน 2 ปีครึ่ง หรือ 2 ปี ดูจะไม่พอมีอ ยิ่งเมื่อเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาก็จะมีผล แทนที่เราจะพัฒนาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีความเข้มข้น แล้วขณะเดียวกันเราก็ไปพัฒนาในระดับอุดมศึกษาของเราให้มีมาตรฐานสูงเท่า ๆ กับมหาวิทยาลัยที่เด่นที่สุดในโลก ในบางโปรแกรม บางกลุ่ม คือ ต้องยกทั้งมาตรฐานมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำกับกลุ่มที่เราจะทำได้ โดยที่ไม่ไปตัดโอกาส บุคคลทั่วไปที่มีความสามารถปกติอยู่ก็สามารถเรียนในชั้นมหาวิทยาลัยได้ตามปกติ พวกที่เรียนเก่ง พิเศษ ควรมีโอกาสพิเศษ จะทำให้การใช้ทรัพยากรได้ถูกใช้อย่างเต็มที่ และทำให้คนของเรามีมาตรฐานสูงขึ้นและสูงทันกับประเทศอื่น เพราะเราต้องแข่งกับต่างประเทศ เมื่อเด็กจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว เด็กของเราจะมีคุณภาพขนาดไหน

สำหรับการสอบการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในด้านวิธีการ จริง ๆ แล้ว ไม่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในระบบโรงเรียนเท่าไร เพราะการได้คะแนนเพียง 50 % ก็ถือว่าผ่าน และเวลาที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถ้าดู Transcript ว่าได้เกรดเท่าไรปรากฏว่าใน Transcript ได้คะแนนเพียง 50 คะแนนก็ถือว่าผ่านแล้ว ในขณะที่เดียวกัน เกรดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่มี เพราะนักเรียนไม่ได้เรียน ก็จะเป็นการเสียประโยชน์เหล่านั้นไป เพราะฉะนั้นเด็กนักเรียนที่เรียนในระบบโรงเรียน ควรที่จะดูรายวิชา ดูเกรด ซึ่งการสอบการศึกษาออกโรงเรียน วิธีเรียนด้วยตนเองก็ เหมือนกับการหว่านแห การเตาผัด เตากลูก ผ่าน 50 % ก็ได้แล้ว ซึ่งจริง ๆ อาจจะไม่รู้เรื่องนั้น ๆ เลย บางครั้งแทบไม่ได้เรียนเลย ข้อสอบจะครอบคลุมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่นักเรียนจะได้เพียงพื้นฐานเนื้อหาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็ใช้วิธีการเตา ในเรื่องของผลของการสอบเทียบมีผลกระทบต่อโรงเรียนบ้างในบางเรื่อง ได้แก่ ด้านการจัดแผนการเรียน จะมีจำนวนนักเรียนลดลงในแต่ละปีจึงเป็นการยากที่จะปรับให้มีความเหมาะสม ด้านการเรียนเป็นการใช้ทรัพยากรไม่คุ้ม

ด้านการปกครองจะเห็นชัดมาก เนื่องจากนักเรียนจะไม่สนใจเรียนในโรงเรียนแต่จะเตรียมตัวเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นก็เกิดผล เนื่องจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะเป็นการส่งเสริมความเป็นผู้นำ รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น หากแต่นักเรียนเหล่านี้จะขาดคุณสมบัติดังกล่าวโดยเฉพาะเมื่อนักเรียนเข้ามหาวิทยาลัยจะประสบปัญหา

สภาพการณ์การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

เป็นเรื่องไม่เหมาะสม เพราะการนำเรื่อง 2 เรื่องซึ่งต่างกันมารวมไว้เป็นเรื่องเดียวกัน เมื่อเป็นแบบนี้จึงเกิดปัญหาเพราะการสอบเทียบเป็นระบบของอังกฤษ ใครพร้อมก็มาสอบ ออกข้อสอบให้เป็นมาตรฐาน แล้วจัดการสอบ ออกข้อสอบให้เป็นมาตรฐานของหลักสูตร ใครได้ก็ได้ใครตกก็ตก ไม่ต้องเข้ากลุ่มเพราะออกข้อสอบตามหลักสูตรแต่การเรียนด้วยตนเองเหมือนเป็นระบบมีหลักสูตรการเรียนการสอน มีกลุ่มเป้าหมายนอกกรอบโรงเรียน เราจัดให้เหมาะกับกลุ่มการศึกษาออกโรงเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับกลุ่มในระบบโรงเรียนที่ออกมาสอบ เพราะในโรงเรียนมีอะไรมากมายที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือก เพราะฉะนั้นการศึกษาออกโรงเรียนจึงต้องทำหลักสูตร วิธีการ มาตรฐานข้อสอบให้เอียงไป เพื่อสนองตอบกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกกรอบโรงเรียน เพราะฉะนั้นกลุ่มที่อยู่ในระบบโรงเรียนทำข้อสอบแบบไม่ตั้งใจก็สามารถที่จะสอบได้แล้ว นี่เป็นที่มาของมาตรฐานอ่อนไปหน่อยในกลุ่มเด็กในโรงเรียน ก็ไม่อยากจะกล่าวว่าข้อสอบของเด็กนอกกรอบโรงเรียนนั้นต่ำกว่าเด็กที่อยู่ในระบบโรงเรียน เพียงแต่ว่าน่าจะมีการวัดพฤติกรรมเพราะในเมื่อคนที่เรียนด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรม มีการร่วมกิจกรรม เช่น ปลัดโกวิท วรพิพัฒน์ กล่าวว่าเด็กนอกโรงเรียนที่มาเรียนต้องทำงาน ด้วยเหตุนี้ในบางกิจกรรม เช่น ดนตรี คลาสสิกอาจจะมีโอกาสได้ดู จึงควรจัดให้ได้ดูและเขียนรายงาน ดังนั้นการวัดและการประเมินผลจึงต้องวัดกิจกรรมด้วยไม่ใช่วัดแต่ การสอบที่ตอบในกระดาษคำตอบเพียงอย่างเดียว

การนำเรื่อง 2 เรื่องมาเป็นเรื่องเดียวกัน ก็สร้างความสับสน ยากลำบากแก่การศึกษาออกโรงเรียน เพราะการศึกษาออกโรงเรียนจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กนอกระบบโรงเรียน เด็กที่อยู่ในระบบก็เกิดการเบื่อ เช่น เรื่องการพบกลุ่ม เด็กในระบบโรงเรียนได้พบได้เจอกันเป็นประจำ มีโอกาสมากกว่า จึงเป็นสภาพของปัญหา จึงอยากที่เสนอเพื่อทำให้ถูกต้อง ก็ควรแยกการสอบเทียบกลับไปอยู่ที่กรมวิชาการเหมือนเดิมและปรับปรุงระบบการสอบเทียบทั้งหลาย ซึ่งขณะนี้การวัดความรู้ในปัจจุบันก็ก้าวหน้าไปมาก ส่วนการศึกษาออกโรงเรียนก็ให้คงอยู่ในความรับผิดชอบของการศึกษาออกโรงเรียนเช่นเดิม และจัดให้สมบูรณ์ จัดให้เป็นรูปแบบที่เหมาะสม เต็มรูป ให้เหมาะสมกับบุคคลที่อยู่นอกโรงเรียน ถ้าไม่แก้ตรงจุดนี้ ปัญหาก็จะพัวพันไม่มีที่สิ้นสุด เพราะถ้าจะไปยกมาตรฐานให้มากขึ้นก็จะไม่ยุติธรรมกับผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน

แต่ถ้าจะพิจารณาว่าเห็นว่าควรยกเลิกการสอบเทียบหรือไม่ ก็เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่คิดว่าไม่ควรเลิก แต่ควรทำมาตรฐานให้มากขึ้น ถ้าเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองของการศึกษาออกโรงเรียน การวัด การประเมินผลอาจจะรวมกับกิจกรรมพบกลุ่ม เรื่อง process เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย น่าจะมีพฤติกรรมเข้ามาร่วมด้วยสอบข้อเขียนไม่ควรเต็มร้อยการทำงานส่ง น่าจะมีระบบของการเรียน แม้แต่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในการเรียนเทอมสุดท้ายต้องมีการเข้าฝึกงาน แล้วดูจากการฝึกงานในแง่ความรู้ ความสามารถ ในแง่ของการแสดงออก การศึกษาออกโรงเรียน จะทำหน้าที่สนองตอบกลุ่มนอกระบบโรงเรียนได้ดีขึ้น ตรงวัตถุประสงค์มากขึ้น มาตรฐานอาจวัดได้หลากหลาย ไม่ใช่วัดแต่ paper สุดท้ายวัดแบบสอบเทียบ เช่นอาจจะเป็นคะแนน 30 % และจากกิจกรรม 70 % จากการวัด paper ไม่ใช่ค้นคว้าแต่ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว

แต่การศึกษาออกโรงเรียนทำเช่นนั้นไม่ได้ในปัจจุบัน เนื่องจากมีจำนวนผู้เรียนมากมาย และเป็นผู้ที่อยู่ในระบบโรงเรียนมาก ควรจะคิดว่าจะทำอย่างไรถึงจะให้กลุ่มนอกระบบโรงเรียน เป็นผู้ที่มีคุณภาพทางการศึกษามากที่สุด ซึ่งเป็นหน้าที่ของการศึกษาออกโรงเรียน โดยกลุ่มที่อยู่ในระบบโรงเรียนไม่ต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวแต่ให้กรมวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ จัดให้มีคุณภาพและเสริมประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

ผลกระทบการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดแผนการเรียน ด้านการเรียน ด้านการปกครอง และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลกระทบในทางบวก ให้โอกาสแก่นักเรียนในระบบโรงเรียนได้เรียนจบเร็วตามความสามารถ นี่คือจุดอ่อนของกรมสามัญ โรงเรียนกรมสามัญควรจัดให้เป็นระบบหน่วยกิต เมื่อเป็นระบบหน่วยกิตก็เหมือนกับคณะครุศาสตร์เรียน 3 ปีครึ่งก็สามารถจบได้เช่นเดียวกันถ้ากรมสามัญจัดหลักสูตร ปรับหลักสูตรเป็นระบบหน่วยกิตเด็กก็สามารถเรียนได้ตามความสามารถของตนเอง แต่ในขณะไม่เป็นเช่นนั้น นักเรียนต้องเรียนไปตามชั้นปี จะเก่งอย่างไรก็ต้องเรียนไปตามชั้นปี ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยจะพัฒนา กรณีนี้การสอบเทียบจึงเป็นผลดี ในกรณีที่เด็กจบเร็วขึ้น แต่คิดว่าปัญหา คือ มาตรฐานต่ำไปถ้ายกมาตรฐานขึ้นก็จะดี ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลดีกับเด็ก ระยะเวลาจบเร็ว จบมหาวิทยาลัยก็เร็ว ทำงานได้เร็ว และเป็นประโยชน์และท้าทายกับผู้มีความสามารถ

ภายใต้ข้อดีก็จะมีผลเสีย คือ ทำให้ระบบโรงเรียนปั่นป่วน ในชั้น ม.4 และม.5 ม.4มีบ้าง จะมากใน ม.5 ที่ไปแล้วสอบได้ และโดยเฉพาะในโรงเรียนสาธิต เนื่องจากคิดว่าเด็กนักเรียนสาธิต 70-80 % ค่อนข้างเก่ง จึงมีโอกาสสอบได้สูง ซึ่งทำให้เมื่อสอบเทียบได้แล้ว ก็ไม่อยากจะเรียนเท่าไร จึงทำให้การเรียนการสอนของมัธยม นอกจากผลกระทบเรื่องกวดวิชาแล้ว ยังสนองตอบครบวงจรของการสอบเทียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมในเมืองมีผลกระทบมาก คือระบบโรงเรียนไม่ค่อยเป็นระบบ โดยเฉพาะ ม. ปลายเด็กสอบได้แล้วก็ไม่อยากเรียน หรือมาเรียนแล้วก็มาทวนเด็กที่ยังสอบเทียบไม่ได้

- ถ้ามาตรฐานของการศึกษานอกระบบโรงเรียนค่อนข้างต่ำก็จะมีผลกับนักเรียนที่สอบได้แต่ก็เป็นที่น่าเห็นใจแก่ผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เพราะการศึกษานอกระบบโรงเรียนไม่สามารถดูแลได้เต็มที่ จึงเป็นข้อจำกัดของการศึกษานอกระบบโรงเรียน

- ผลกระทบที่มีการพูดกันบ้างก็คือเรื่องจบเร็ว เมื่อเข้ามหาวิทยาลัยก็ทำให้วุฒิภาวะและคุณภาพไม่เหมาะสม ซึ่งยังไม่มีข้อมูลมากพอที่จะบอกได้ แต่ในหลักทฤษฎีแล้วจะเป็นผลเสียมากกว่า

- ผลกระทบต่อกลุ่มพ่อแม่ เพราะทำให้วิถีชีวิตที่มีลูกอยู่ ม.ปลาย เป็นค่านิยม ที่ลูกต้องลอกเลียนได้ และแข่งขันสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ คือ เป็นสิ่งที่เสริมโดยเฉพาะ ในกรุงเทพมหานคร

การแก้ปัญหาที่มี คือ ปรับเปลี่ยนการสอบเทียบให้ไปอยู่ที่กรมวิชาการ

- ด้านการเรียนการสอนเป็นด้านที่เกิดผลบวก จริงถึงแม้ว่าในแผนการเรียน จะมีปัญหา แต่โรงเรียนสาธิตค่อนข้างสนองต่อความต้องการของนักเรียนมากอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าในแผนการเรียนจะมีนักเรียนไม่กี่คนก็ตาม ซึ่งไม่เหมือนของเอกชน ในเรื่องแผน การสอนของเด็กในแต่ละแผนจึงไม่ค่อยจะเป็นปัญหาเท่าไร เพราะเราถืออุดมการณ์ มี แก้อั้วางก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าดูในเรื่องความสูญเสีย ค่าใช้จ่ายจะมีผล เช่น ในห้องมีนักเรียน 20 คน สอบเทียบได้ 15 คน เหลือนักเรียน 5 คนก็จะมองว่า น่าจะหาคนมาเรียน โปรแกรมที่ขาดไปเพิ่มมากขึ้น แต่โรงเรียนสาธิต เป็นระบบที่จัดโดยจะไม่รับนักเรียนเพิ่ม ในระหว่างระดับชั้น และอีกประเด็น เด็กไปสอบเทียบแล้วก็ไม่ยอมออกไปจากทะเบียน ยังคงสภาพการเป็นนักเรียนอยู่จึงยังไม่สามารถรับนักเรียนเพิ่มมาแทนได้

กล่าวสรุปได้ว่าด้านแผนการเรียนกระทบอยู่บ้างแต่ไม่มาก โดยลักษณะของ สาธิต โดยเฉพาะสาธิตจุฬา ฯ ในด้านความสนใจอาจลดน้อยลง อาจจะรบกวนบ้าง

- ด้านกิจกรรม จริงๆ แล้วเด็กสาธิตเป็นเด็กที่ชอบกิจกรรมผลกระทบอาจมีใน ช่วงที่ใกล้สอบ ซึ่งในความเป็นจริงในช่วงที่ใกล้สอบกิจกรรมที่ทำก็น้อยอยู่แล้ว เพราะเด็กจะ ไปติวกัน จึงไม่อาจพูดได้ว่าด้านกิจกรรมส่งผลกระทบใดๆ โดยเฉพาะเด็กมัธยมศึกษาตอนปลาย กิจกรรมต่างๆก็น้อยอยู่แล้ว เพราะเด็กส่วนใหญ่มุ่งเรียนเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย

- เรื่องที่สำคัญคือเรื่องการเรียน จะมีปัญหาในลักษณะความสนใจในการเรียน การเคารพต่อผู้อื่นในการเรียน การรบกวนผู้อื่น

- การปกครองไม่ค่อยมีปัญหา ถ้าให้จัดลำดับ ลำดับที่หนึ่ง ผลกระทบต่อการ เรียน การสอนซึ่งเป็นที่น่าคิดตรงที่ว่า ทำอย่างไรให้ผู้สอนได้ทำตัวให้มีประโยชน์เช่นอาจจะ เป็นผู้ช่วยครูสอน ให้นักให้เป็นประโยชน์ ลำดับที่สอง คือเรื่องการปกครอง ส่วนในเรื่อง แผนการเรียน เรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตร สองประเด็นหลังแทบจะไม่มีผลกระทบ

ข้อเสนอแนะ

ควรแยกกลุ่มสอบเทียบการศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการสอบเทียบออกจากกัน กรมสามัญควรเป็นระบบหน่วยกิต ถ้าเป็น ม.ปลายอาจจบใน สองปีครึ่ง ถึงแม้ว่ากรมสามัญจัด 3 ปี แต่ให้หลักสูตรที่เข้มข้นก็ตาม เด็กก็อาจจะจบเร็วกว่า ซึ่งการใช้เวลาน้อยแต่ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดความภูมิใจ อย่างไรก็ตามเด็กก็คงจะมุ่งสอบเทียบเหมือนเดิม ถ้ากรมสามัญปรับระบบจะทำให้ผลกระทบน้อยลง เช่นในปัจจุบันจะมีการจัดให้เรียน จึงน่าจะจัดระบบหน่วยกิต ระบบชั้นเรียนก็จะละลายหายไป

ในความเห็นคิดว่าในสภาพปัจจุบันนี้ คิดว่าจะ เป็นผลกระทบในด้านดีมากกว่าด้านไม่ดี แต่ควรปรับปรุงคุณภาพของการเรียนด้วยตนเอง คุณภาพของข้อสอบ ซึ่งจะดีกว่าไม่ทำอะไร แต่ถ้าจะให้ดีที่สุดก็ควรปรับ 3 ข้อคือ

- การแยก concept ทั้งสองเรื่องออกจากกัน
- แล้วมาดูว่า หลักสูตรและกิจกรรมควรจะเป็นอย่างไร จึงมีคุณภาพสูงสุดต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน เหมาะกับผู้เรียนมากที่สุด แล้วเราให้ความสำคัญกิจกรรมและประสบการณ์ที่มี นำมาพิจารณาในหลักสูตร เช่นมีความสามารถในคอมพิวเตอร์ น่าจะมีความสามารถมากกว่าพิมพ์ดีด ในการเทียบโอนวิชาชีพ และกิจกรรมพบกลุ่ม คือสอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด และได้คุณค่ามากที่สุด ส่งเสริมประสบการณ์และติราคาคำว่า สอบผ่านหรือไม่ผ่าน

สภาพการณ์การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ถ้ามองในด้านวิชาการ การจัดการศึกษาแบบนี้เกิดผลดีในด้านของการให้โอกาสกับคนที่มีศักยภาพ มีความสามารถ ความจำเป็น ในการที่จะเรียนด้วยตนเอง เช่น มีงานทำก็สามารถมาเรียนในชั้น พบกลุ่ม หากไม่มีตรงนี้ก็ไม่ต้องรอนว่าจะมีตรงไหน เวลาที่จะมาเรียนก็หายาก จึงเปิดโอกาสให้กับบุคคลเหล่านี้ สำหรับนักเรียนในระบบโรงเรียนก็เป็น

ผลดี คือเปิดโอกาสให้แก่นักเรียนที่มีศักยภาพ ที่มีความสามารถเรียนด้วยตนเอง สามารถสอบผ่านได้ ก็ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาอีกหลายปีที่จะอยู่ในโรงเรียน ก็สามารถเรียนได้ตามอัธยาศัยได้เลย ไม่ต้องมารออยู่เฉย ๆ สามารถเรียนต่อได้

บางคนบอกว่าวุฒิภาวะไม่ได้ คิดว่าไม่จริงเพราะการศึกษามีความก้าวหน้าทางสื่อและเทคโนโลยีมาก หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือต่าง ๆ กว้างขวาง เอกสารแพร่หลายมาก สังเกตจากเด็กสมัยนี้มีความรู้ใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ ซึ่งเด็กสมัยก่อนจะไม่มีความรู้ขนาดนี้ วุฒิภาวะของเด็กไม่ได้เร็วมาก ก็เช่นเดียวกัน ในระดับมัธยมศึกษาเหมือนกัน เด็ก ๆ ได้รับความรู้จากสังคม สิ่งแวดล้อมมาก จึงไม่ได้เป็นสิ่งจำเป็นที่ว่า เด็ก ๆ จะต้องมีความวุฒิภาวะดี ในโรงเรียนเสมอไป นอกโรงเรียนก็มีการเพิ่มวุฒิภาวะเช่นเดียวกัน จึงไม่เห็นมีความจำเป็น ต้องเก็บเด็กไว้ในโรงเรียน ถ้าเด็กมีความสามารถ จึงไม่เชื่อว่าวุฒิภาวะเด็กไม่มี แต่อาจจะมิดีเด็กบางคนเท่านั้น ซึ่งพบเพียงบางคน โดยในเรื่องวุฒิภาวะนี้เป็นเรื่องของตัวบุคคล ซึ่งถึงแม้ไม่ได้เรียนการศึกษานอกโรงเรียนแต่เรียนในระบบโรงเรียนก็มีคนประเภทนี้เช่นเดียวกันที่วุฒิภาวะไม่พอ ถ้าวุฒิภาวะไม่เหมาะสมก็พบปัญหาเหมือนกันทั้งสิ้นมหาวิทยาลัยเองก็พบปัญหาก่อนเช่นกัน ก่อนที่จะมีโครงการ วิธีเรียนด้วยตนเอง เป็นเรื่องปกติของสังคม ซึ่งไม่ยุติธรรมของเด็ก

ในเชิงบริหาร

การนำเงินจำนวนหนึ่งสำหรับบริการผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนแต่กลับนำเงินส่วนนี้ไปบริการเด็กนักเรียนที่อยู่ในระบบ ซึ่งเป็นเรื่องไม่เหมาะสม ผิดวัตถุประสงค์ มิได้นำเงินมาช่วยผู้ที่อยู่นอกระบบจริง ๆ เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

ในเรื่องของข้อสอบ

ข้อสอบที่มีอยู่เป็นข้อสอบกลางๆ เพราะเนื่องจากเราดูที่กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มที่อยู่ในระบบและนอกระบบโรงเรียน จึงเป็นข้อสอบที่ไม่ยากและไม่ง่ายเกินไป ตรงนี้ก็ปรากฏว่า เด็กที่เรียนมาก ๆ ในระบบโรงเรียนออกมาแล้ว จึงเห็นว่าข้อสอบนั้นง่ายแต่ผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนจะเห็นว่ายาก. แต่ถ้าดูที่ผลการสอบจะเห็นว่าทั้งเด็กในระบบโรงเรียนและผู้ที่ยื่นอยู่นอกระบบโรงเรียนจะไม่เกิน 1 หรือ 1 กว่า ๆ ดังนั้นข้อสอบจึงไม่ยากหรือง่ายเกินไป เพราะคนที่สอบผ่านจะสอบใกล้เคียงกัน จึงไม่ใช่ข้อสอบที่ง่ายนัก ถ้าง่ายเด็กในระบบโรงเรียนน่าจะได้ 4 เพียงแต่ว่าเด็กในระบบโรงเรียนซึ่งมีความคุ้นเคยอยู่

แล้วจึงเห็นว่าง่าย แต่คะแนนที่ได้ก็ได้อีกเพียง 1 เพราะฉะนั้น ข้อสอบจึงไม่ใช่ข้อสอบที่ไม่มีมาตรฐาน ถ้าข้อสอบไม่มีมาตรฐานคงต้องจำแนกยากกว่านี้ แต่เป็นเด็กนักเรียนในระบบโรงเรียนที่สามารถสอบผ่านได้มาก เนื่องจากจำนวนนักเรียนในระบบโรงเรียนมาสอบมากกว่า กล่าวคือ นักเรียนในระบบโรงเรียนประมาณ 80 % และผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนเพียง 20 % ซึ่งเรากำลังพูดในเชิงบริหาร เป็นการไม่เหมาะสม และไม่ถูกต้อง

ผลกระทบการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานครใน ด้านการวางแผนการเรียน ด้านการเรียน ด้านการปกครอง และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คิดว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ดี กล่าวคือ

- จำนวนนักเรียนที่ดูแลมีจำนวนน้อยลง ถึงแม้ว่าจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนน้อยลงก็ควรที่จะจัดใหม่ โรงเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมครูก็สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้มาก เน้นด้านวิชาการได้มากขึ้น ทำให้ครูมีเวลามาก เพราะจำนวนนักเรียนมีน้อย การดูแลก็เป็นตัวต่อตัวมากขึ้น การปกครองทำได้ง่ายยิ่งขึ้น ขึ้นอยู่กับครูชี้แจงหรือไม่ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมาที่การศึกษาออกโรงเรียน แต่โรงเรียนไม่ได้ปรับอะไรของตนเลย

- การยุบห้องเรียนก็เป็นเรื่องดี ต้องมีการปรับใหม่ทุกปี ถึงแม้จะทุกเทอมซึ่งครูจะต้องมีวิญญานของครูในการจะต้องทำหน้าที่ของตนเอง

- ปัญหาทางด้านการปกครอง มีทางออกคือให้เด็กเหล่านี้ทำกิจกรรมพิเศษ เป็นผู้ช่วยครู ซึ่งเด็กเหล่านี้จะมีความเก่งอยู่แล้ว จึงเป็นการดีและมีประโยชน์ต่อครูและโรงเรียน จัดหาโครงการให้ทำ เช่น จัดทีมตีวให้กับน้อง จัดกิจกรรมผู้นำ

- ในเรื่องแนวทางแก้ปัญหาที่มีอยู่หลายทางด้วยกัน

1. เป็นการแก้ปัญหาทางด้านบริหาร ทางนโยบาย ถ้านโยบายบอกว่าเงินที่นำไปใช้ คือเงินรัฐบาล เงินภาษีอากร ก็จะไม่มีปัญหา แต่ในแนวนโยบายบอกว่าเงินในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ดังนั้น เราจึงต้องจัดอะไรให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย เราจึงปรับโครงการใหม่เพื่อให้บริการแก่การจัดการศึกษาออกโรงเรียนมาก ส่วนในระบบ

โรงเรียนน้อยลง. ซึ่งเรามีได้ห้ามเด็กในระบบโรงเรียน แต่เราแนะนำว่าควรจะไปใช้บริการ
ในโรงเรียนมากกว่า

2. เราจัดมาตรการใหม่คือกำหนดให้ผู้ที่เข้าสู่การศึกษานอกโรงเรียนสาย
สามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต้องพบกลุ่ม 3 ปี เพื่อใน 3 ปีนี้จะได้สร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิตมากขึ้น เพื่อสร้างสมความรู้ นิสัย เจตคติ ให้ดียิ่งขึ้น ทุกคนต้องเรียนครบ 3 ปี แต่
ยกเว้นผู้ที่จบไปแล้ว 1 ปี แล้วไม่ได้เรียนต่อแต่มาเริ่มเรียนกับการศึกษานอกโรงเรียน ก็
จะผ่อนผันไป เช่น เรียนไปแล้ว 1 ปี แล้วมาใช้บริการการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ก็จะ
พบกลุ่มเพียง 2 ปี เพราะเราถือว่าจบไปเรียนรู้ในสังคมบ้างแล้ว สังคมหล่อหลอมและให้
ประสบการณ์ตรงมาแล้ว

3. ผลในด้านการเทียบโอน แต่เดิมเราเทียบหลายอย่าง ทำให้เกิดช่องโหว่ใน
วิธีการ จึงเกิดการไม่สุจริต จึงลดการเทียบโอนหลายอย่างเหลืออย่างเดียว คือนำ
ประสบการณ์จริงจากวิชาชีพจริง ๆ หากใครไม่มีก็เทียบโอนไม่ได้ เป็นการแก้ปัญหาของ
การศึกษานอกโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการสกัดกั้นในระบบแต่สกัดกั้นในเรื่องการทุจริต

ในอนาคตข้างหน้าคงต้องมีการพัฒนาการของตัวมันเอง เปลี่ยนแปลงไป
เรื่อย ๆ เพื่อความเหมาะสม เป็น Development ของระบบการศึกษานี้

สภาพการณ์การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ในความเห็นของผมนี้ มันเป็นโอกาสของคนที่ไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนในห้อง
เรียนธรรมดา แต่ว่าก็สามารถเทียบวุฒิเพื่อสิทธิบางอย่างได้ เพราะฉะนั้นในตัวของมัน
เองนี้ผมว่ามันเป็นของดีเพียงแต่เราต้องกำหนดว่าคนที่จะมาลงทะเบียนเรียนไม่ควรจะ
เป็นนักเรียนในระบบโรงเรียนห้องเรียนธรรมดา เว้นไว้แต่ว่า นักเรียนคนนั้นมีปัญหา มีผู้รับ
รองว่ามีปัญหาเช่นว่า จำเป็นจะต้องออกจากโรงเรียนเพราะเหตุผลทางครอบครัวอะไร
อย่างนี้ แต่ว่าถ้าเป็นอย่างนั้นจริงก็ไม่ควรจะทำล่วงหน้า เช่นให้ออกไปเสียก่อนแล้วค่อย
มาทีหลัง อย่างนั้นจะดีกว่า เพราะในขณะที่เรียนอยู่ถ้ายังมีสภาพเป็นนักเรียนก็ยัง

ควรจะให้สอบ เพราะเหตุว่าจุดมุ่งหมายของในระบบโรงเรียนกับนอกระบบโรงเรียนนั้นต่าง
 กัน การศึกษานอกโรงเรียน คือให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนในห้องเรียน แต่ถ้าจัดห้องเรียน
 แล้วนี่จะมีหลักการจัดระบบเรียน มีหลักประสบการณ์ของวิชาชีพต่าง ๆ ตามลักษณะของ
 เนื้อหานั้น ๆ ซึ่งมันจะแตกต่างกันไป อย่างเช่นคณิตศาสตร์ ก็มีการคิดโจทย์และเมื่อคิดโจทย์
 แล้ว ครูจะเป็นผู้บอกว่าวิธีการคิดอย่างนั้นถูกหรือไม่ถูก เหมาะหรือไม่เหมาะ หรือวิชาวิทยา
 ศาสตร์ก็มีการค้นหาความรู้โดยการทดลอง ซึ่งทักษะในการทดลอง ในการค้นหาความรู้
 โดยวิธีนั้น จะเป็นประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง เป็นการฝึกการเป็นนักวิทยาศาสตร์ไปในตัว
 ด้วย ซึ่งต่อไปในอนาคตเขาอาจจะได้เป็นนักวิทยาศาสตร์ หรือนักวิศวกร หรืออะไรก็ได้ซึ่ง
 จะต้องใช้ทักษะ หรือวิธีการอันนั้น หรือวิชาอันก็ตาม เช่น ภาษาอังกฤษก็มีการฝึกอะไร
 บางอย่างที่จะนำไปสู่การสื่อสาร ซึ่งสภาพในห้องเรียนก็คือจัดให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์
 เพื่อนำไปสู่การสื่อสาร หลักการคือประสบการณ์ตรงอยู่แล้ว ระบบห้องเรียนเหมาะสำหรับเด็ก
 เด็กเหล่านั้น เมื่อเขาเรียนมาอย่างไร ด้วยวิธีไหน การประเมินก็ต้องสอดคล้องกับวิธีการ
 เรียน เพราะฉะนั้น วิธีการประเมินก็จะต่างกับการประเมิน ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในระบบ อย่างผู้ที่
 เรียนอยู่นอกห้องเรียน เขาเรียนด้วยตนเอง เราไม่สามารถจะไปควบคุมกิจกรรมเขาได้
 เขาอาจจะมิกิจกรรมตรงหรือวิธีไหนก็ตาม แต่ก็จะไม่เหมือนในห้องเรียน เพราะฉะนั้น วิธ
 ิการวัดก็จะวัดเป็นแม่บท โดยวัดความรู้ ซึ่งก็มีจุดอ่อน และมีวิธีเดียวที่จะรู้ว่าเด็กนั้นมี
 ความรู้ในระดับนั้นถึงขั้นที่ควรจะผ่านหรือยัง จุดอ่อนคือไม่สามารถวัดกระบวนการได้ วัดได้
 เฉพาะอาชีพเล่น แต่เด็กในระบบโรงเรียน เราไม่ต้องการอาชีพเล่นอย่างเดียว เรา
 ต้องการ process ของการอยู่ร่วมกัน มันจะต้อง introduction ระหว่างผู้เรียนด้วย
 กัน ระหว่างผู้เรียนกับผู้ใหญ่ คือครู ระหว่างผู้เรียนกับชุมชน ในรูปของการที่คนเราอยู่
 ร่วมกันก็ต้องหัดเป็นกระบวนการ เพื่อที่ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ได้เป็นพลเมืองที่
 ดีเข้ามาช่วยพัฒนาชุมชน เพราะฉะนั้นหลักการของการศึกษาในระบบ จะ Process
 แน่นอยู่กับวิธีการ ฝังแน่นอยู่กับกระบวนการ ต่างๆ ทั้ง process ของการพัฒนาตนเอง
 กระบวนการของการเรียนรู้และกระบวนการของการพัฒนาสังคม รวมด้วย ตรงข้ามกับ
 การศึกษานอกโรงเรียน เราไม่ได้นึกถึงกระบวนการของการพัฒนาตนเอง แต่เขาก็มี
 กิจกรรมเข้ากลุ่ม ที่กำหนดว่าอย่างน้อย มาเข้ากลุ่ม 75 % หมายถึงว่ามีตารางไว้ให้ คือ
 เด็กจะต้องมาพบอาจารย์ประจำกลุ่ม อาจารย์ประจำกลุ่มก็จะแนะ ส่วนเกี่ยวกับเรื่องทีนอก

เหนือจากตำรา จากหนังสือ อันนี้ก็ เป็นวิธีการที่จะขุดเขยสิ่งทีขาดไป ซึ่งก็จะได้มาก ซึ่งจุดนี้ ก็จะไม่ใช้จุดใหญ่ของการประเมิน แต่ถ้าเด็กในระบบโรงเรียนก็จะเป็นจุดใหญ่ของการประเมิน อย่างเช่น เรื่องของจิตพิสัย ทักษะคิด เป็นสิ่งที่เราไม่สามารถวัดได้ด้วยข้อสอบแบบ paper pencil จะวัดได้จากการสังเกตระหว่างครูกับนักเรียน เพราะฉะนั้นสิ่งนี้ในห้องเรียนในระบบโรงเรียนจะเน้นมาก การประเมินก็ต้องครอบคลุมในสิ่งเหล่านี้ แต่นอกโรงเรียนจะไม่ครอบคลุม เพราะฉะนั้นเราไม่อยากจะให้เด็กในระบบชิงสุกก่อนห่าม คือละเอียด process ต่างๆ เหล่านั้น ในการพัฒนาตนเองหรือกระบวนการของกลุ่มในการพัฒนาสังคม เราไม่อยากจะให้เขาละเอียดสิ่งเหล่านั้นเพราะฉะนั้น เมื่ออยู่ในระบบ 3 ปี เหมือนกับลูกเสือ เมื่อไปเข้าแคมป์ เราก็อยากให้อยู่แคมป์ให้ครบ 5 วัน หรือ 7 วัน เมื่อครบตามนั้นแล้วก็จะได้อะไรเป็นกลุ่มขึ้นมา หมายความว่า ระยะเวลาที่เด็กเรียน 3 ปีไม่ควรที่จะเร่งรัดให้เด็กจบก่อน ควรจะให้ 3 ปีที่เรียนมีค่าที่สุด คือสรุปแล้วก็เห็นว่าการสอบเทียบเหมาะสมกับเขาอยู่แล้วแต่ควรจะให้จัดให้กับเด็กนอกระบบโรงเรียน แต่เด็กที่อยู่ในระบบน่าจะเรียนในหลักสูตร 3 ปีให้ครบ ไม่สมควรจะไปใช้หลักสูตรนี้ คือ ไม่เห็นด้วยกับเด็กที่อยู่ในระที่ไปสอบในหลักสูตรนี้ แต่จากสภาพในปัจจุบันนักเรียนในระบบโรงเรียนจะมีค่านิยม ที่จะมาสอบเทียบถึง 80 % จากจำนวนเด็กนอกระบบ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น พอเด็กในระบบโรงเรียนมาสอบเป็นจำนวนมาก ก็จะเกิดผลกระทบกับการเรียนในระบบโรงเรียน เด็กออกมาเยอะ ทางด้านการจัดการเรียน การเรียนในห้องเรียน ทางด้านการปกครอง ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือด้านอื่นๆ ซึ่งเกิดผลกระทบมาก

ผลกระทบการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานครใน ด้านการจัดการจัดการเรียน ด้านการเรียน ด้านการปกครอง และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านการจัดการเรียน นักเรียนชั้น ม.5 จะมาสอบมาก เมื่อสอบได้ก็จะถือว่าจบหลักสูตร เพราะฉะนั้นก็จะลาออกการลาออกก็จะทำให้การจัดการเรียนที่จัดอยู่แล้ว เด็กเหลือน้อย เช่น เหลือเด็ก 5 คน ต่อ 1 ห้อง เกิดผลกระทบมากหรือทางด้านการปกครองเด็กไม่อยู่ในระเบียบวินัย ไม่รักษากฎ ระเบียบ ถือว่าไม่จ้อโรงเรียน

หรือทางด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ลูกเสือ ยุวกาชาด ก็จะไม่เข้าชมรมซึ่ง
 เสียส่วนใหญ่มีการวิพากษ์วิจารณ์ ตามหน้าหนังสือพิมพ์ก็มาก มีการประชุมสัมมนากันหลาย
 ครั้ง

ด้านแผนการเรียนมีผลกระทบแน่นอนเพราะเหตุว่าแผนการเรียนที่เราจัดให้
 ในแง่ของจำนวนคนในโรงเรียนหนึ่งสมมุติว่ามีนักเรียน 40 คน แล้วเราจัดแผนการเรียน
 ไว้ 3 แผนการเรียนถ้าออกไปเสีย ครั้งหนึ่งก็จำเป็นต้องยุบแผนการเรียน หรือถ้าเรายุบ
 ไม่ได้ก็เป็นการสิ้นเปลืองหรืออาจจะกลายเป็นว่าครูคนเดียวอาจจะสอนนักเรียนแค่คนหรือ
 3 คน ซึ่งหลักความเป็นจริงแล้วไม่ควรจะต่ำกว่า 15 คน จากกลุ่มที่เราเคยทำใน
 โรงเรียน นิยมอย่างผสม เขาจัดไว้ 15 คน สมมุติว่าเราให้นักเรียนได้เลือกเต็มที่ มาลง
 ทะเบียนเรียน ถ้าครบ 15 คนเราถึงจะจัดให้ถ้าต่ำกว่านั้นเราจะไม่จัดให้ ซึ่งจะสิ้นเปลือง
 มาก กระทบกับแง่จำนวนคน อีกอย่างกระทบกับตัวบุคคลเอง หมายความว่าที่เราจัดแต่ละ
 course เรามีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถ้าเรียน course นี้แผนการเรียนหมายถึง
 course ต่อเนื่อง สมมุติว่ามี 10 course course นี้เรามุ่งเน้นการพูด อีก course
 เน้นการอ่าน อีก course การเขียน สมมุติว่านักเรียนไป 2 course ตกลงก็ไม่มีเวลาใน
 การเขียน กระบวนการเขียนวิธีการปลูกฝังนั้นต้องต่อเนื่องจากการพูดและอ่าน ซึ่งก็ไม่ครบ
 กระบวนการ ข้อสอบไม่ได้แยกแยะว่าต้องเรียนการเขียนมาถึงจะสอบได้ เพราะเป็นข้อสอบ
 แบบกาถูก กาคิด ส่วนใหญ่ข้อสอบเขียนมีน้อย ถึงจะมีก็อาจจะได้รับอิทธิพลจากการอ่าน
 หรือการพูด ทำให้ได้รับอิทธิพลการเขียนอะไรก็ได้ หรือเด็กที่เก่งอาจจะเขียนได้ แต่ไม่
 เต็มศักยภาพ ฉะนั้นแผนการเรียนจะต้องเต็มเหมือนการชาร์จไฟ จริงอยู่ ถ่านก้อนนี้
 อาจจะชาร์จเต็ม 15 โวลต์ สองก้อนก็ 3 โวลต์ แต่ความจริง 1.5 หรือ 1.2 โวลต์ก็นำ
 ไปใช้ได้ สมมุติเอาไปใช้ในไฟฉายก็ไม่สว่าง ถ้าชาร์ตเต็มที่ก็จะสว่าง แผนการเรียนก็จะ
 กระทบอย่างนี้

ด้านการเรียน กระบวนการจะเสียไป กระบวนการในการพัฒนาและกระบวน
 การในการแก้ปัญหาในชุมชนจะขาดไปเพราะเขาจะสนใจเฉพาะตัวของเขาเองเท่านั้น
 การแข่งขันสูงมาก แทนที่จะได้สอบเพียงครั้งเดียว สนใจเฉพาะโอกาสเอาตัวรอดก็
 ต้องสอบถึง 2-3 ครั้งก็จะสอบได้

ด้านการปกครอง มีเรื่องของ motivation ถือว่าเขาไม่จำเป็นต้องอยู่ 3 ปี ไม่จำเป็นต้องเอาคะแนนความประพฤติ ไม่จำเป็นต้องเอากิจกรรม หมู่พวก ไม่จำเป็นต้องไปพัฒนาสังคม เขาถือว่าเขาเอาตัวรอดได้ เด็กเหล่านี้ในเรื่องของวินัยของความเชื่อฟัง ครูก็จะน้อยกว่าเด็กปกติ คล้ายกับว่าเด็กเขาถือว่าเก่งซะอย่างจะทำอะไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องง้อโรงเรียน ครูไม่จำเป็นต้องให้คะแนนเขา ไม่จำเป็นต้องให้ความรักเขา เพราะฉะนั้นจึงมีข้อเสียทุกแง่ เช่นในแง่ของศีลธรรมจรรยา แง่ความเป็นผู้ใหญ่ แง่ของระเบียบวินัย

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร แทนที่เด็กจะได้ทำอะไร 3 ปี อาจจะมีโอกาสมากกว่านั้น เช่นคนที่อยู่ในชมรมดนตรีก็มีโอกาสเก่งดนตรีมากกว่านั้น คนที่อยู่ในชมรมวิทยาศาสตร์ อาจจะมีหูตากว้างไกล ได้ค้นพบสิ่งที่จะมาปลุกฝังอุปนิสัย หรือคุณภาพของเขาได้อย่างเต็มที่

**สภาพการณ์การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง
ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร**

เสียงส่วนใหญ่ที่กล่าวกันว่าการสอบเทียบส่งผลกระทบต่อโรงเรียนนั้น คิดว่าเป็นเสียงวิพากษ์วิจารณ์เท่านั้น เกิดผลกระทบคือเด็กไปสอบเยอะจำนวนห้องว่าง กิริยามารยาทไม่เคารพนับถือ แสดงกิริยามารยาทไม่เรียบร้อยหรือไม่ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน คิดว่าไม่ได้เกิดกับทุกคนเพราะว่าเด็กเหล่านี้เป็นเด็กรักดีจึงไปสอบ เป็นเด็กดีพอสมควรเด็กที่เรียนเก่งก็มีความประพฤติดีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่เชื่อว่าจะทำให้เสียระบอบการปกครองหรือทำให้เสียการเรียน แต่ก็อาจจะเป็นไปได้ว่าห้องที่จะต้องไปสอบบางวิชาก็อาจจะสนใจบางวิชามากกว่าทางออกควรเรียบแบบเพิ่มหน่วยกิตให้มากขึ้นเด็กพวกนี้จะไม่มผลในเรื่องการปกครองเพราะเรียนอยู่กับเรา การจัดการเรียนโรงเรียนก็เป็นผู้จัดเอง ดังนั้นคงไม่มีปัญหาอะไร แต่ที่เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันในขณะนี้ก็เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาได้รับการร้องเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ รวมทั้งโรงเรียนมัธยมด้วยรวมทั้งโรงเรียนสาธิต โดยให้เลิกวิธีนั้นเสีย ทางกรมการศึกษาออกโรงเรียนปัจจุบันนี้ก็พยายามปรับปรุงวิธีการ

พยายามจะกีดกันไม่ให้เด็กในระบบโรงเรียนไปสอบได้บางที่กีดกันก็คือ ให้มีการพบกลุ่มถึง 3 ปี การพบกลุ่มถึง 3 ปี ก็เท่ากับชั้นเรียนธรรมดาจึงทำให้เด็กไม่ต้องไปสอบก็ได้และอาจจะไม่ให้ใช้ระบบนี้แต่ให้ใช้ระบบบริการของโรงเรียนเองที่ทำให้เด็กเรียนได้รวดเร็วขึ้น โดยมีการเพิ่มหน่วยกิตบริการของโรงเรียนก็จะมีขึ้นบริการแทนการศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งเราก็จะเริ่มให้บริการ แต่เนื่องจากเราไม่สามารถกีดกันได้ร้อยเปอร์เซ็นต์บางที่อาจจะเรียนก็เรียนได้แต่ไม่มีประโยชน์ที่จะเรียน เพราะเด็กจะต้องไปพบกลุ่มนานขึ้นถึง 3 ปี ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนพยายามทำกันอยู่คงจะเริ่มในปี 2537 นี้ ส่วนพวกที่เรียนระบบเดิมควรจะปล่อยให้เขาจบกันไปก่อน สำหรับเด็กที่มีความสามารถควรจะส่งเสริมเขา กีดกันเขาก็ขัดกับปรัชญาที่ว่า เราควรส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถคนที่เก่งเรามีวิธีส่งเสริมในระบบโรงเรียนอย่างเดียว ผมคิดว่าแต่โบราณเราไม่เคยกีดกัน นักเรียนจะมาสอบวิธีนี้ได้ตลอด การสอบแบบนี้ขึ้นอยู่กับกรมวิชาการและสอบอยู่ในโรงเรียนก็ได้ นักเรียนนับไม่ถ้วนที่เรียนโดยระบบนี้แล้วไปเรียนเมืองนอกเมืองนามีชื่อเสียงของโลกก็จะจบกันไปก็ไม่เห็นมีการจะว่ากล่าวอะไร บางคนเรียนปี 5 ปีที่ 5 สอบได้เขาก็ไปแล้วไปเรียนต่อเมืองนอกบางที่ก็ไปเรียนเตรียมก่อนเพื่อต่อเข้ามหาวิทยาลัย ประเทศอังกฤษไม่ต้องไปเรียนเตรียมอย่างน้อยต้องใช้เวลา 2 ปีต้องสอบเบื้องต้นให้ได้แล้วจึงเข้ามหาวิทยาลัยก็เห็นคนเหล่านี้ไปกันได้แต่ข้อสำคัญก็คือ ข้อสอบจำแนกได้จริง ๆ ว่าเด็กเหล่านั้นเป็นเด็กที่เก่งให้เด็กที่เก่งไป แต่ข้อสอบเดี๋ยวนี้อาจไม่ใช่สำหรับเด็กเหล่านั้น แต่สำหรับประชาชนทั่วไปเพื่อต้องการคุณสมบัติเทียบเท่าไฮสคูล เพื่อผลประโยชน์ต่าง ๆ เช่นการสมัครผู้แทน เพื่อการเข้าทำงาน หรือว่าการเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยสำหรับประชาชนทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นเกณฑ์ความยากง่ายเป็นเกณฑ์สำหรับประชาชนทั่วไปไม่ใช่เป็นเกณฑ์สำหรับเข้ามหาวิทยาลัยอย่างเดียว เกณฑ์ของเราที่เป็นอย่างนั้นคือเปิดกว้างสำหรับประชาชน ไม่ใช่เกณฑ์คนใดคนหนึ่งคนที่ได้ไปเรียนไม่จำเป็นต้องไปเรียนต่อบางคนอาจจะไปทำงาน บางคนอาจจะไปอะไรต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องเรียนต่อทุกคน สภาพในขณะนี้เป็นเรื่องในปัญหาที่เราใช้ระเบียบใหม่มันก็จะเกิดผลกระทบต่อคนในระบบโรงเรียนว่าไม่สามารถจะออกไปสอบกับเราได้ แต่ถ้าเขามีสิ่งแทนก็จะไม่กังวลกับอะไรคือไปเรียนโดยวิธีเร่งรัดกับโรงเรียนก็คงไม่มีปัญหาอะไร มันจะมีก็คือโรงเรียนไปเร่งรัดแบบนั้นมันจะมีผลกระทบในโรงเรียนหรือเปล่าผมยังเดาไม่ออก คือถ้ามีผลกระทบมาก ๆ ก็อาจจะเกิดการยุบชั้น ยุบชั้นอย่างที่ว่า 5 ชั้นรวมเป็น 3 ชั้น กลายเป็นเด็กแบบนี้ชั้น 2 ชั้นมันคงมีปัญหา

อย่างเดียวกันแต่คิดว่าโรงเรียนคงจะมีระเบียบ คนที่ได้เกรดเท่าไรจะต้องมีคะแนนสะสมเท่าไร เรียนมาดี ไม่ลำบากในการเรียน เขาจึงให้ทำอย่างนั้นได้ในที่สุดวิธีการของเราก็จะไม่เป็นผลกระทบต่อโรงเรียนแต่อาจจะมีผลกระทบต่อเด็กที่อยากมาเรียนโดยวิธีการของเรา ผลกระทบในแง่ของนักเรียนสำหรับนักเรียนที่สอบเทียบได้แล้วและกลับไปศึกษาในสถานศึกษาเดิมอีกจะเข้าไปเรียนพวกโรงเรียนกวดวิชาเพื่อติวเข้ามหาวิทยาลัยก็จะไม่ตั้งใจเรียนจะติวเข้ามหาวิทยาลัยอย่างเดียว วิธีการที่จะช่วยให้เด็กตั้งอกตั้งใจเรียนควรที่ให้โรงเรียนจัดคอร์สที่ Advance เช่นคั่นในห้องสมุด จะช่วยให้ตั้งใจเรียนและเข้ามหาวิทยาลัยได้ด้วย ไม่ใช่เรียนไปตามแผนตามตารางสอนการศึกษาในระบบโรงเรียนเกิดปัญหาตรงที่ว่าพ่อแม่เรียนอยู่ในกลุ่มเดียวกันก็ต้องเรียนไปตามแผนตามตารางซึ่งเป็นความเคยชินที่เราประพฤติดต่อกันทั้งปวงเหมือนกับว่าเขาเป็นพวกเดียวกันร้อยปีก็ยังทำอย่างนั้นผมคิดว่าควรคิดใหม่ควรเรียนแบบ individual

สภาพการณ์การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ในการที่ให้คนมาสอบ ไม่ให้เรียนเองแล้วมาสอบ ก็เป็นนโยบายที่ดี แต่ว่าในขณะที่มีสถาบัน สถานศึกษาที่ให้การศึกษาอยู่แล้ว ก็อาจจะเกิดผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาเหล่านั้นเพราะที่สำคัญที่สุดเรื่องการให้เรียนเอง สอบเองเป็นการทำงานปัจเจกชน เพราะพัฒนาส่วนตนเท่านั้นถึงแม้ว่าจะมีการพบกลุ่มบ้างเป็นบางครั้งบางคราว แต่ก็ไม่ได้สร้างนิสัยการพัฒนาในสังคมให้เหมือนกับการศึกษาในระบบโรงเรียน แต่การศึกษาในระบบโรงเรียนก็เหมือนกัน ถ้าการศึกษาในระบบโรงเรียนไม่ใช้การศึกษาที่ให้นักเรียนช่วยกัน ในโรงเรียนเองบางที่ไม่เข้าใจว่าการพัฒนาสังคมมีความสำคัญกับเด็กในการที่โรงเรียนจะต้องฝึกฝนเด็กในการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกันเพื่อนำไปสู่สังคมที่ช่วยเหลือกัน ในที่สุดจะไปสู่การทำงานที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม เป็นทีม เป็นปรัชญาที่เรามองเห็นว่าโรงเรียนในอนาคตจะต้องเป็นโรงเรียนในประเภทนี้ แต่พอมาสอบการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองก็เกิดผลกระทบว่า เด็กจะนึกถึงการสอบเข้า

มหาวิทยาลัยเป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ได้คิดถึงอนาคตจะออกไปทำอาชีพอะไรหรือทำงานเป็น
 ฝีมือไรต่าง ๆ ในปัจจุบัน ระบบการเรียนการสอน เป็นระบบ Course Work ควรจะ
 เรียนและสมให้เห็นความเจริญก้าวหน้าเพราะเราต้องการดูความรับผิดชอบต่าง ๆ ของเขา
 การศึกษามีได้อยู่แค่ความรู้ในสมอง แต่ควรที่จะอยู่ในค่านิยมอะไรต่าง ๆ ความรับผิดชอบ
 รู้จักหน้าที่ ความจริงก็ไม่ต้องพูดถึงว่าจะเกิดผลกระทบอะไรมากมาย โดยเฉพาะนักเรียนที่
 สอบได้แล้วก็จะไม่เข้าห้องเรียน ไปโรงเรียนก็ไม่ตั้งใจ เพราะอยากที่จะไปหาที่ติว เพื่อ
 สอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้

**ผลกระทบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อ
 การจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน
 กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดแผนการเรียน ด้านการเรียน ด้านการ
 ปกครอง และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร**

การจัดการสอบเทียบเกิดปัญหาต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนสาธิตนั้น มี
 ปัญหาอยู่ตรงที่ว่า เมื่อเด็กสอบได้แล้วเด็กเกิดเข้าห้องบ้างไม่เข้าห้องบ้าง ก็เกิดผลเสีย
 แต่ถ้าระบบโรงเรียนเข้าใจบริการนำเด็กเก่งมาเป็น Teacher Assitant เด็กเก่งเขา
 รู้มากแล้ว ไม่รู้จะทำอะไร ถ้าเรามอบงานแบบนี้ให้เขาแล้ว เขาก็จะลอกแบบ เพราะฉะนั้น
 ขึ้นอยู่กับการทำงานของครูถ้าครูเข้าใจตรงจุดนี้

ในกรณีเด็กลาออกมากจนเกิดจำนวนห้องเรียนว่าง คิดว่าแก้ไขอะไรไม่ได้
 เราปล่อยให้เขาลดวงจร ให้เร่งจบเร็ว เกิดความเสียหาย เพราะการจบเร็วไป
 ความรู้ไม่แข็ง แต่สอบมหาวิทยาลัยได้ ถ้าเก่งก็อาจจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ในคณะดี ๆ
 ถ้าได้คณะไม่ดีก็ไม่เข้าเรียนแต่จะไปเรียนกวดวิชา แล้วจึงกลับมาสอบใหม่ ก็เกิดปัญหา
 เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ อย่างด้านการปกครอง อาจจะมีทางด้านการ
 บริหาร ถ้าโรงเรียนเข้าใจบริหาร ใช้เทคนิคก็สามารถแก้ปัญหาได้ ปัญหาอื่นยังไม่ค่อยมี
 ถ้าเราเปลี่ยนหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน หลักสูตรที่เราทำอยู่นี้มักจะเป็นการ
 เน้นในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งถ้าเราไม่ทำหลักสูตรให้กว้างสามารถนำมาทำหลักสูตร
 ต่าง ๆ อย่างในประเทศอังกฤษเด็กอยากเรียนมหาวิทยาลัยก็ได้เรียนจบหรือไม่จบก็ไม่มี

แต่ของเราต้องให้ได้รับปริญญาอย่างของอังกฤษเขาจะเจาะเรียนตามที่ต้องการวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้ ระบบมหาวิทยาลัยของเราไม่หลากหลายชาวบ้านธรรมดาไม่สามารถเข้าเรียนได้ คน ๆ หนึ่งอยากเข้าเรียนจิตวิทยาเพื่อเลี้ยงลูกก็เรียนไม่ได้แล้วใครสอนนี้คือปัญหามหาวิทยาลัยในบ้านเรา ซึ่งก็ไม่มีเป้าหมายอย่างนี้ทำไม

สภาพการณ์การจัดการศึกษาออกโรงเรียนหลายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

เราเป็นประเทศที่พัฒนา ประชากรมากขึ้น รายได้มาก ความรู้สูง จะต้องมีช่องทางหลากหลายในการพัฒนาคน ให้คนก้าวหน้าต่อไป การสอบเทียบก็ต้องมีทางเลือกหนึ่งเปิดโอกาสให้สอบ ถือว่าถูกแต่จะมีความเหมาะสมหรือไม่นั้น ถ้าเป็นด้านความร่วมมือระหว่างกรม, กระทรวงแล้ว มีความเหมาะสม เพียงแต่ปัญหาอยู่ตรงที่ว่า งบประมาณเป็นกรม ๆ ปัญหาด้านการประสานงานนั้นเป็นปัญหาซึ่งถ้าหากสามารถแก้ไขได้ก็ไม่เป็นปัญหา

หากพูดเรื่องการสอบเทียบแล้ว การสอบเทียบเป็นสิ่งที่ดี เป็นทางเลือกที่ดีและที่ว่าเด็กจะสอบหรือไม่สอบ ผู้ปกครองเป็นผู้ดูแลอยู่แล้ว ผู้ปกครองจะรู้ว่า ลูกนั้นมีคุณภาพพอ ควรที่จะสอบหรือยัง ไม่ใช่อยู่ ๆ จะผลักดันมาสอบ ส่วนใหญ่มีคุณภาพแล้วเห็นว่าลูกนั้นสมควร มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบและเป็นผู้ใหญ่พอ และในส่วนของค่านิยมก็มีบ้าง แต่เพียงนิดหน่อยเท่านั้น คิดว่าเป็นวิธีการในการพัฒนาคนมากกว่า และเด็กเองก็เป็นการทำทนายที่จะไปทดลองสอบ เป็นการพัฒนาตัวของเด็กเอง ให้เด็กอยู่เฉย ๆ กับให้เด็กเฝ้าหาความรู้ด้วยตนเองนั้นไม่ดีกว่าหรือ แต่แน่นอน ผู้ปกครองจะต้องดูแล กำชับ ไม่ใช่ปล่อยให้เด็กสอบตามเรื่อง จะต้องชี้แนะ แนะนำว่าพร้อมแล้วจึงสมควรให้ไปสอบ ดังนั้นดูในภาพรวมแล้ว การสอบเทียบเป็นการดี พอใช้ได้

ในกรณีคิดว่าเป็นการเร่งเด็กให้เรียนเร็วขึ้น คิดว่าการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น มีอยู่ 3 องค์ประกอบคือ โรงเรียน ครอบครัวและสังคม ซึ่งเราต้องใช้ไปพร้อม ๆ กันทั้ง 3 องค์ประกอบ แต่ปัจจุบันเราใช้เพียงระบบโรงเรียนเพียงอย่างเดียว ซึ่งผิดหลัก ระบบครอบครัว ครอบครัวต้องเอื้ออำนวยและมากยิ่งขึ้นไปอีก ระบบสังคมก็ต้องเอื้ออำนวย

เหมือนกัน ระบบครอบครัวสำคัญ ในขณะที่เดียวกันต้องสังคมและครอบครัวไปพร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้นเราอยู่ที่ ๆ จะไปเลิก เราบอกว่ามีปัญหาว่างโน้นอย่างนี้ ทั้ง ๆ ที่ประเทศประชาธิปไตยเราควรที่จะมีทางเลือกเยอะ แต่อยู่ ๆ เราไปปิดกัน คิดว่าไม่ถูก

แต่ถ้าเรามองว่าในกลุ่มการศึกษาออกโรงเรียนจัดให้เฉพาะกลุ่มการศึกษาออกโรงเรียนก็ถือว่าไม่ถูกวัตถุประสงค์แต่หากมองว่านี่คือทางเลือก เป็นวิถีชีวิตของคนที่ต้องสู้ ต้องพัฒนา ก็ถือว่าไม่ผิด แต่ในเรื่องที่ซ้ำซ้อน ก็ไม่ถือว่าซ้ำเพราะว่าอย่างไรเสียก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเหมือนกันว่าเรียนอยู่ในระบบโรงเรียนอยู่แล้วและมาแย่งคนอื่นเรียนคิดว่าเป็นคนละประเด็นกัน อย่างน้อยก็ถือว่าเป็นสิ่งท้าทายให้ลูกหลานได้พัฒนาตนเองหลายคนพูดว่าข้อสอบง่ายไป เพราะฉะนั้นเราก็ควรที่จะพัฒนา สามารถพัฒนาได้ เราไปว่าเด็กสอบมาก เด็กออกมาก ทำให้ห้องเรียนว่าง จริง ๆ แล้วห้องเรียนบ้านเราเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ จาก 50 คน เหลือ 40 คน คิดว่าน่าจะเป็นเรื่องดีเสียมากกว่า เพราะเราสามารถที่จะพัฒนาคนจำนวน 40 คน ซึ่งมีจำนวนไม่มากนักให้ดีเยี่ยม หลักความจริงแล้วห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาควรมีไม่เกิน ห้องละ 25 ดังนั้นเราก็ควรที่จะทำห้องเรียนขนาด 40 คน ให้ดีขึ้น

สำหรับในเรื่องผลเสียในเรื่องของการสนใจเรียนนั้น ก็เมื่อนักเรียนสอบเทียบได้แล้ว พอเรียนอยู่ในโรงเรียนแล้วไม่สนใจเรียน ก็ควรที่จะเป็นหน้าที่ของครูที่จะแนะนำนักเรียนให้รู้จักศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา ความรู้มิใช่จบแต่เพียงเท่านั้นแต่ยังต้องศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา ไม่ใช่เรียนเพื่อต้องการเกรดเพียงอย่างเดียวแต่ต้องศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอีก โรงเรียนต้องช่วยกัน เพราะฉะนั้นเราจึงต้องประสานงานกัน โดยเฉพาะ กรมการศึกษานอกโรงเรียน มีหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนด้วยตนเอง และโรงเรียน ประสานงานช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เรามีช่องทางในการแก้ไขมากมาย อายอยู่แต่ในกรอบ คนเรามีหนทางในการพัฒนามากมาย เช่นในเรื่องการพบกลุ่มก็ควรมีการปรับพัฒนา แทนที่จะต้องเข้าพบกลุ่มทีละ 100-200 คน ก็เข้าเพียง 25-30 คน จะได้มีความใกล้ชิดและทั่วถึงกัน

ในขณะที่ได้มีการจัดทำระบบการเรียนเร็ว ซึ่งการเรียนเร็วแล้วปรับหลักสูตรให้นักเรียนเรียนเร็ว โดยเรียนจบภายในระยะเวลา 3 ปี นั้น และยังคงมีการสอบ

เทียบอยู่นั้น ก็ควรจะเป็นทางเลือกหนึ่ง และให้เป็นความสมัครใจของผู้สมัครสอบเอง คนบางคนก็มีความคิดว่า เด็กที่สอบเทียบได้ถือว่าเป็นเด็กเก่งอยู่แล้วและถ้าเรียนอีก 3 ปี ก็จะยิ่งเก่งขึ้นไปอีก เมื่อเขามีความเชื่อว่า เขาเรียน 3 ปี จะเก่งอีก เขาก็จะเรียนต่อไป แต่ในขณะที่เดียวกัน หากเขาคิดว่าการสอบเทียบ ทำให้เขาเก่ง ก็ปล่อยเขาไป นี่ก็เป็นทางเลือกหนึ่ง ควรจะทำเป็นทางเลือกได้ หมายความว่า คนเรามีความเชื่อว่าเขาเรียนตามเกณฑ์อายุดีกว่าก็ให้เขาเลือกแบบนั้น ส่วนอีกกลุ่มคิดว่าตนเองนั้นมีความพร้อมแล้วไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงกลุ่มอายุ ก็ให้ไป ไม่ควรบังคับในเรื่องของอายุ เพราะการเรียน 2 ปี แล้วจบเร็ว โดยที่เด็กสามารถเรียนในลักษณะนี้ได้ เนื่องจากมีครอบครัวคอยดูแลและส่งเสริม แต่ถ้าหากเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย แล้ว ด้วยวิญญานความเป็นครูหากเห็นว่าเด็กกลุ่มนี้จะด้อยในเรื่องบางเรื่อง ก็ช่วยซ่อมเสริมให้ เพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป เราต้องควรที่จะเอื้อเพื่อเอื้อแผ้วให้กับคนรุ่นปัจจุบัน หากเราไม่ช่วยส่งเสริม แล้วประเทศจะพัฒนาได้อย่างไร แล้วการที่เด็กสอบเทียบได้แล้วทำให้เกิดปัญหา คิดว่าเด็กเหล่านี้ไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหามากมายโต ๆ เลย ทำไมเด็กที่เรียนจบ 3 ปี หรือจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามปกติ ไม่ประสบผลสำเร็จก็มีมากมาย เป็นเพียงแค่ว่า ราย ๆ ไปเท่านั้น ไม่ควรมาพูดกันแต่ในกรณีเด็ก มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปกติ ก่อให้เกิดปัญหามากมายไม่เห็นพูดถึง และจากประสบการณ์ของอาจารย์ที่เข้ากลุ่ม เห็นว่าประสบการณ์การเข้ากลุ่ม ทักษะกระบวนการของเด็กที่สอบเทียบยังอ่อน ยังขาดอยู่ ประเด็นนี้ อาจารย์ต้องเป็นผู้แก้ปัญหาโดยการช่วยเหลือส่งเสริมสิ่งเหล่านั้น เราเปิดช่องทางหลายช่องทาง แต่อยู่ ๆ เราจะปิด ก็ไม่ใช่เป็นทางออกที่ดีและสังคมประชาธิปไตย ทำอย่างนั้น ไม่สมควรเพราะเราไม่ใช่เผด็จการ เพราะฉะนั้นแล้ว จึงคิดว่าไม่ควรที่จะมีการยกเลิกการสอบเทียบแต่ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงผลดีหรือผลเสีย คิดว่าน่าจะดีกว่า และให้ผู้เรียนเลือกเรียน

ในเรื่องข้อสอบหากคิดว่าข้อสอบไม่ดี ไม่เหมาะสม อ่อนไป ก็ควรที่จะมีการปรับปรุง แก้ไข ข้อสอบที่ออกเป็นการกระจายความรู้ในแต่ละระดับ ดูความยากง่ายแต่ทุกคนอย่าลืมว่าข้อสอบที่ใช้สอบเทียบเป็นข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ 50 เท่านั้น เป็นการวัดความรู้ ไม่ใช่ข้อสอบที่ใช้ในการแข่งขัน

สำหรับการเทียบโอนวิชาชีพ ควรมีการปรับปรุง เช่น ไม่ใช่ทดสอบแต่พิมพ์ดีดเพียงอย่างเดียว เนื่องจากว่าในขณะนี้มีการพัฒนา ความเจริญทางเทคโนโลยีมาก

สถานการณ์การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ปัจจุบันการจัดการศึกษาออกโรงเรียนและในระบบโรงเรียนเป้าหมายที่จะให้การศึกษาคือ เป้าหมายของประเทศชาติขบวนการเราไม่สามารถกีดกันสิทธิการศึกษา คุณสมบัติจึงไม่สามารถแยกแยะได้ เราจึงไม่สามารถมองได้ว่าดีหรือไม่ดีก็ไม่ได้สร้างความเสียหายให้แก่เป้าหมายของการศึกษา ในระบบปกติถ้าจัดการเรียนให้สมบูรณ์แบบลักษณะการสอบเทียบอายุ 10-11 ปี อายุประมาณ 17 ปี ถ้าเป็นไปตามเกณฑ์ก็ไม่ผลกระทบ แก่ปัญหาให้เด็กเรียนตามหน่วยตามเทอมสอบได้มาตรฐานเหล่านั้นหรือเปล่า ทุกโรงเรียนมาตรฐานต่างกันในแต่ละโรงเรียน

ปัญหาที่เกิดขึ้นเด็กเรียนกับโรงเรียนมานานและไม่สมบูรณ์แบบอย่างเพียงพอ ส่วนใหญ่สอบเป็นแต่ไม่มีความรู้เมื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยก็มีเพียงแต่ใบปริญญาเท่านั้น ปัญหาผลกระทบคือเศรษฐกิจจ่ายไปแล้ว 12 ปีแต่เด็กเรียน 10 ปี ส่วนเด็กที่สอบเทียบในมหาวิทยาลัยเพียง 10 เปอร์เซ็นต์

ปัญหาด้านการปกครองเป็นเรื่องสังเกตข้อเท็จจริงโรงเรียนใดก็ตามมีเด็กไม่มีระเบียบวินัยในโรงเรียนก็ตัดออกไป ควรคุยกับผู้ปกครองคนอื่นจะไม่ต้องเสียประโยชน์สำหรับโรงเรียนสาธิตสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่กรมสามัญศึกษาต้องรอนโยบาย แต่ถ้าเด็กอยากเรียนก็ส่งเสริมให้เรียนในวิชาที่อยากเรียนโรงเรียนพร้อมรับสถานการณ์

กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีทุกอย่างสนับสนุนอยู่ตลอดเวลาเพราะต้องจัดถ้าไม่จัดจะเป็นการกีดกันทั่วโลก เขาจัดให้เรียนแม้แต่ในระบบก็มีสิทธิในการจัดการตัวเอง

วุฒิภาวะคนมีอยู่แล้วแต่สิ่งที่แทรกซึมเข้าไปในวุฒิภาวะนั้นคือตัวปัญหาถ้าเราสามารถปรับตัวได้ก็ดี

การแก้ปัญหาการจัดแบบหน่วยกิตเป็นเรื่องของ Subjective เป็นจริงแล้วเป็นเรื่องของการบริหารแต่ถ้าสามารถเป็นหน่วยกิตในแบบเดียวกับโรงเรียนเน้นกิจกรรมเสริมให้เป็น grow up people ได้ 2 ปีก็ดีขึ้นแล้วแต่ถ้าเกิดปัญหาอีกก็ต้องแก้ไขแต่ไม่น่าจะเป็นปัญหาในการจัดระบบชีวิตของเด็กที่มาจากครอบครัวต่าง ๆ กัน เช่น ใน USA เด็กไอสคูลไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียนตลอดสามารถเข้าไปทำกิจกรรมได้

คนส่วนใหญ่ว่าข้อสอบ กคน.ง่ายแต่ไม่มีอะไรเป็นมาตรฐานได้ ในกรณีที่พบกลุ่ม 3 ปีบังคับให้เขาจบ 3 ปีเขาต้องเรียนในระบบไม่ดีกว่าหรือ คนที่สอบเทียบเขาต้องทำงาน เป็นคนที่พลาดโอกาสเพราะว่าต้องเรียน 3 ปีแสดงว่าการศึกษานอกโรงเรียนต้องรู้ว่าคนที่ จะไปเรียนต้องมีเปอร์เซ็นต์ ผู้ที่อยู่นอกระบบจริง ๆ ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ซึ่งการกระทำ แบบนี้เป็นการกระทำต่อเด็กนอกระบบ การรองรับเด็กที่ไม่มีความพร้อม

สภาพการณ์การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเอง ในปัจจุบัน เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

สภาพการณ์ต่าง ๆ ของการสอบเทียบนั้น ข้อพูดเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ในแง่ของผู้ปกครองและเด็กนักเรียนเอง เป็นค่านิยมว่า การสอบเทียบเป็น การลองความสามารถ ซึ่งเป็นการลองกำลังที่เกินระดับ เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ไปสอบ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้กลายเป็นค่านิยมและแฟชั่น เป็นสิ่งที่ทำกันมา เพื่อดูความสามารถ ของตน
2. เป็นผลเสียคือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ไปสอบเทียบ มีความรู้ในการ ทำข้อสอบได้ แต่เนื่องจากว่าได้ 50-60 % เรียกว่าความรู้ยังไม่แน่น จึงเกิดความรู้สึกที่ว่า เมื่อสอบได้แล้ว ควรที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษา ด้วยความคิดนี้ก็ เป็นผลจากนักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ 4 และ 5 ไปเรียนจึงทำให้
 - ประการแรก สอบเข้ามหาวิทยาลัย เนื่องจากความรู้ไม่แน่นจึงได้คณะ ในอันดับ 4-5 บางคนฝันเรียน ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากความรู้ไม่แน่นและไม่ใช้คณะที่ ตนพอใจมากนัก ยกเว้นบางคนที่เก่งจริง ๆ บางคนได้คณะที่พอใจแล้วซึ่งมีคะแนนสูง เช่น แพทย์ ก็ยังเรียนไม่ได้
 - ประการที่สอง เวลาที่สอบเทียบได้แล้ว ไม่ไปสอบเข้ามหาวิทยาลัย ยัง คงศึกษาอยู่ที่เดิม ทำให้การสนใจในการเรียนลดน้อยลง
 - ประการที่สาม ข้อสอบที่ใช้ทดสอบมักจะเป็นข้อสอบในระดับ มัธยม ศึกษาปีที่ 4 และ 5 ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ออกเท่าไร เพราะข้อสอบมี 100 ข้อ

จะออกอย่างไรบางคนจึงหลงดีใจว่าตนเองสอบผ่านแล้ว เป็นอันว่าสอบผ่านมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แล้วกล่าวโดยสรุปคือ เป็นข้อสอบที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นการออกข้อสอบเพื่อนักเรียนในระบบหรือนักเรียนนอกระบบโรงเรียนก็ตาม จะต้องให้ได้มาตรฐานกว่านี้ ถ้าการสอบที่ได้มาตรฐาน ก็จะเป็นการเหมาะสมกับเด็กนอกระบบโรงเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้กับเด็กนอกระบบโรงเรียน ส่วนในระบบโรงเรียนไม่เป็นการเหมาะสม

- กิจกรรมพบกลุ่ม คิดว่าไม่ค่อยมีผลเท่าใดนัก เพราะไม่มีหลัก

- การเทียบโอนก็เช่นกัน ไม่ได้มาตรฐาน เชื่อถือไม่ได้ เพียงนำในประกาศมาก็เทียบโอนวิชาซ้ำได้แล้ว มีสักก็เปอร์เซ็นต์ที่ได้มาด้วยความบริสุทธิ์

กล่าวโดยสรุป คือ ถ้าพูดว่าไม่เหมาะสม ต้องตีความมาก ด้วยเหตุผลที่ว่า

1. เมื่อนักเรียนสอบเทียบได้แล้ว แต่ไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ จึงกลับมาเรียนในโรงเรียนตามเดิม เพื่อเตรียมตัวสอบแก้ตัวใหม่ในปีหน้า นักเรียนจึงนำเวลาส่วนใหญ่ไปเพื่อการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะจากสถาบันกวดวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนไม่สนใจในการเรียนในชั้นเรียนเท่าที่ควร.

2. แต่มีนักเรียนที่สอบเทียบได้และสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่ได้ขณะที่นักเรียนไม่พึงพอใจเท่าใดนัก ขณะเดียวกันนักเรียนก็ไม่อยากที่จะเสียเวลาในการสอบใหม่ในปีหน้า จึงเรียนในคณะที่ตนไม่พึงพอใจ ซึ่งทำให้การเรียนในมหาวิทยาลัยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

3. นักเรียนที่สอบเทียบได้นั้นยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรทั้งในเรื่องของวุฒิภาวะ การตัดสินใจ เนื่องจากเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 นั้น มีความแตกต่างกันในแง่ของวุฒิภาวะ

4. ตัวข้อสอบที่ใช้ในการสอบเทียบไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร

ผลกระทบการจัดการศึกษาของโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานครใน ด้านการจัดแผนการเรียน ด้านการเรียน ด้านการปกครอง และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำหรับโรงเรียนสาธิต คิดว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาในด้านใด เช่นมีจำนวนนักเรียนสอบเทียบได้มาก ทำให้จำนวนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ลดลง แต่ก็ไม่มีผล

เท่าใดนัก เนื่องจากในแต่ละห้องมีจำนวนมากน้อยเท่าใดก็ตามครูก็ยังคงสอนเหมือนเดิมคุณภาพเท่าเดิม และในแต่ละปีก็จะมีการปรับห้องเรียนอยู่แล้ว สำหรับในด้านการปกครองก็เช่นเดียวกัน มักไม่พบปัญหา เนื่องจากเด็กที่เรียนดี เป็นเด็กระดับหัวกะทิ ก็จะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจสูง มีความสนใจในการเรียน และจะมีความประพฤติที่ดี การเรียนในชั้นก็เช่นเดียวกัน ไม่พบปัญหาเช่นกัน ส่วนด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความสนใจเฉพาะบุคคลอยู่แล้ว และขึ้นอยู่กับพื้นฐานของครอบครัวที่บ้านที่จะสนับสนุนให้เด็กนักเรียนสนใจต่อกิจกรรมหรือไม่สนับสนุน โดยให้เรียนแต่เพียงอย่างเดียว แต่คิดว่าอันนี้ไม่น่าจะมีผลมาจากการสอบเทียบ โดยปกติก็เป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เดิมแล้ว

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

1. เห็นควรว่า อยากให้เลิกเพราะเรามีระบบโรงเรียนอยู่แล้ว ควรจัดให้เฉพาะผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนเท่านั้น แต่ในระบบโรงเรียนไม่ควรให้สอบ แต่มีคำถามตามมาว่าเป็นการปิดกั้นเด็กที่เรียนเก่ง มีความสามารถ มีพรสวรรค์ อันนี้ก็ให้เด็กเรียนในสายสามัญ ในระบบโรงเรียน เพราะโรงเรียนได้จัดให้มีห้องเรียนสำหรับเด็กเก่งอยู่แล้วที่เราเรียนกว่า "ห้องคิง"

2. ควรตั้งโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กหัวกะทิ ตั้งเป็นสถาบันโดยเฉพาะแล้วแยกเป็นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ อะไรต่าง ๆ ถ้าสามารถทำได้ และทำให้เป็นโรงเรียนที่มีการยอมรับกันเลยว่า เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กเก่ง แล้วสอนพัฒนาไปตามความสามารถของเขา แต่เด็กที่อ่อนหรือปานกลางก็ให้เรียนในระบบตามเดิม และไม่ควรไปสอบ

เทียบ เพราะทำให้เกิดผลตามมา นักวิชาการได้พิจารณาและมีความเห็นพ้องต้องกันว่า เด็กนักเรียนควรที่จะเรียนตามลำดับขั้น

3. ควรปรับในเรื่องของข้อสอบ ทำให้ได้มาตรฐานจริง ๆ มีตัวเลขที่วัดได้แน่นอน จึงเป็นการลงทุนเยอะ ทำยาก และถ้าหากข้อสอบเกิดรั่ว ก็จะทำให้ไม่ได้มาตรฐาน

4. ควรปรับเรื่องการเทียบโอนวิชาชีพ ให้ได้มาตรฐานในการเทียบโอนจริง ไม่ใช่เป็นเพียงชื่อใบประกาศ

ผลกระทบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนด้วยตนเองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานครใน ด้านการจัดแผนการเรียน ด้านการเรียน ด้านการปกครอง และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนสาธิตมีผลกระทบมาก เพราะในแต่ละปีมีจำนวนนักเรียนสอบเทียบได้เป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นเมื่อนักเรียนสอบเทียบได้มาก เด็กก็ไม่ตั้งใจเรียน แต่ถ้าสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ก็จะไม่เป็นผลแต่ถ้าสอบไม่ได้ก็จะไม่ตั้งใจเรียน อันนี้เห็นได้ชัดเจนมาก ครูก็บ่นกันมากกว่าเด็กไม่ตั้งใจเรียน พอถึงเวลาก็มักจะมุ่งไปกวตริหาเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย เพราะคิดว่าตนเองจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว แผนการเรียน ชั้นเรียนที่จัดขึ้นก็ต้องยุบลงไป เช่น เด็กสอบเทียบได้แล้วและสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ด้วย อย่างเช่นเมื่อการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยประจำปี 2536 นักเรียนสอบเข้าไปได้เกือบ 60 คน เฉพาะนักเรียนที่สอบเทียบได้ไม่ใช่เด็กที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยปกติความใน 60 คนนั้น ทำให้เด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เหลืออยู่ไม่กี่คน ทำให้ห้องเรียนต้องยุบไป การจัดแผนการเรียน แทนที่จะจัดได้ 5 ห้องก็จะเหลือเพียง 3 ห้อง ตารางเรียน ตารางสอนที่จัดไว้ต้องมาจัดยุบ อาจารย์ผู้สอนก็กระจายกัน การตั้งใจเรียนก็ลดน้อยลงมาก เพราะเด็กก็คิดว่าตนเองนั้นจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว คิดว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมาเรียนวิชาตามเนื้อหาหลักสูตรของมัธยมศึกษา แต่เด็กจะมุ่งเรียนหรือศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชาที่จะต้องให้

ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ครู- อาจารย์ก็เห็นดีเห็นชอบ นักเรียนมาเรียนจริงแต่ไม่ตั้งใจ เรียนแต่โรงเรียนลาซาลเองก็พยายามที่จะแก้ไขปัญหามา โดยการที่มีครูแนะแนว อธิบายให้เข้าใจถึงผลดีผลเสีย ถึงแม้ว่าจะสอบได้แล้ว การมาเรียนที่โรงเรียน ครูก็สอนตามปกติ แทนที่จะไปกวดวิชา ถ้าจะไปกวดก็ขอให้ เป็นนอกเวลาเรียน ในจุดนี้ก็แก้ปัญหามาได้ ในแง่ผู้ปกครองก็จะชอบใจเพราะเป็นค่านิยมที่นักเรียนสอบเทียบได้ จะรู้สึกภูมิใจมาก ทางโรงเรียนก็พยายามให้ครูแนะแนวอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าจริง ๆ แล้วผู้ปกครองไม่มีความจำเป็นที่จะไปเร่งรัดเด็กให้ไปสอบเทียบ ให้เด็กได้เรียนไปตามลำดับชั้น ให้เป็นไปตามการพัฒนาของสติปัญญาและความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างนั้นดีกว่า เพราะได้มีการประชุมกันอยู่บ่อย ๆ และได้ข้อคิดเห็นแก่ผู้ปกครองอยู่เสมอ แต่ส่วนใหญ่ก็ยังนิยมให้ลูกของตนเองทดลองสอบดู เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ลูกเกิดความตื่นตัว กระตือรือร้น ในการเตรียมตัวสอบ เพื่อสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัย ผู้ปกครองจะไม่เข้าใจว่า ทำไมจึงได้เก็บเด็กเอาไว้อีกปี เมื่อเด็กสอบได้แล้ว แต่ผู้ปกครองบางคนก็เข้าใจ คือมีผู้ปกครองหลายคน ที่ลูกสอบเทียบได้แล้ว แต่ก็ยังไม่ให้สอบเข้ามหาวิทยาลัย เพราะมีรายงานระดับอุดมศึกษาออกมาว่า เมื่อเด็กสอบเทียบแล้วเข้ามหาวิทยาลัย มักมีปัญหาในแง่ของการปรับตัวเข้ากับเพื่อน เพราะเด็กกว่าความคิดความอ่านตามไม่ทัน อายุไม่ถึง ความพร้อมมียังไม่พอที่จะไปอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอีกระดับหนึ่ง

ในเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในโรงเรียนลาซาลไม่ค่อยพบปัญหา เด็ก ๆ ยังคงให้ความสนใจ เอาใจใส่ที่จะมาร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นในแง่ของการช่วยเหลือสังคม นักเรียนมีความสนใจและชอบ ดังนั้นในเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงไม่มีผลกระทบเท่าใดนัก เมื่อเด็กสอบได้แล้วและยังมีช่วงเวลาที่จะมาโรงเรียนอยู่ ก็ไม่ได้หมายความว่า เขาจะละทิ้งไม่ไปเข้าร่วม

ส่วนด้านการปกครอง เรื่องกฎระเบียบวินัย ก็ไม่ใช่เป็นเรื่องรุนแรงอะไรนัก ในบางครั้ง สำหรับเด็กที่สอบเทียบได้แล้ว วินัยการเข้าชั้นเรียนของเด็ก ก็มีบ้าง แต่ไม่ถึงกับขนาดที่หนีโรงเรียน อ้อยอิ่งอยู่นิดหน่อย แต่ไม่รุนแรง สำหรับกฎระเบียบอื่น ๆ ก็ไม่เป็นภาระหรือปัญหาอะไร ไม่ได้เป็นเรื่องใหญ่เพราะเด็กสอบเทียบได้ส่วนใหญ่เขารักษาระเบียบวินัยอยู่แล้ว เขามีกฎสำหรับตัวเองอยู่แล้ว ซึ่งในเรื่องการปกครองก็ไม่มีผลอะไรเป็นอาการปกติของทั่ว ๆ ไป อยู่แล้ว

การสอบเทียบในปัจจุบันมีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต เนื่อง
จาก การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตนี้เป็นระบบอยู่แล้ว เราได้พิจารณาถึง
ความสอดคล้องกันระหว่าง การพัฒนาการของเด็กกับเนื้อหาที่นักเรียนควรจะได้ ควรต้อง
ใช้เวลาเรียนตามกำหนด 3 ปีนี้เป็นระยะเวลาที่ดีที่สุด แต่จะมีเด็กบางคนมีความสามารถพิ
เศษ ซึ่งเป็นส่วนน้อย เราก็คงให้เป็นเด็กพิเศษไป เราไม่ควรที่จะไปเร่งรัดเด็ก เพราะ
ถ้าจบไปเร็ว สังคมที่เด็กจะได้รับจากโรงเรียนใน 3 ปี เด็กก็จะไม่ได้รับ บางคนเตรียมตัว
เพื่อจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ก็มุ่งแต่วิชาที่จะสอบเข้า ไม่ดูในสิ่งอื่นที่เป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว
การที่เด็กนักเรียนจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย เข้าไปอยู่ในสังคม ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นแต่วิชาการ
เพียงอย่างเดียว ในเรื่องของบุคคลลักษณะ พฤติกรรมการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น เรื่องของ
ระเบียบวินัย เด็กจะได้ในจุดนี้

กรมการศึกษานอกโรงเรียนเองก็ให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นเรื่องที่
กล่าวขานและเป็นปัญหาอยู่มาก ในขณะนี้กำลังหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวอยู่

ประวัติผู้เขียน

นางสาวจินตนา อินทร์พรหม เกิดวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2507 ที่จังหวัดลพบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาดุริยางค์ศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2529 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโท สาขาการศึกษา นอกกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534 ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนดัดดรุณี อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ